

Szemidefinit programozás és sajátértékek

Hajnal Péter

2021. tavasz

Sajátértékek

Sajátértékek

Sajátérték probléma

Adot $M \in \mathcal{S}^n \subset \mathbb{R}^{n \times n}$ szimmetrikus mátrix.

Sajátértékek

Sajátérték probléma

Adot $M \in \mathcal{S}^n \subset \mathbb{R}^{n \times n}$ szimmetrikus mátrix. // Így tudjuk, hogy sajátértékei valósak.

Sajátértékek

Sajátérték probléma

Adot $M \in \mathcal{S}^n \subset \mathbb{R}^{n \times n}$ szimmetrikus mátrix. // Így tudjuk, hogy sajátértékei valósak.

Határozzuk meg sajátértékeit:

$$\lambda_{\max} = \lambda_1 \geq \lambda_2 \geq \dots \geq \lambda_n = \lambda_{\min}.$$

Sajátértékek

Sajátérték probléma

Adot $M \in \mathcal{S}^n \subset \mathbb{R}^{n \times n}$ szimmetrikus mátrix. // Így tudjuk, hogy sajátértékei valósak.

Határozzuk meg sajátértékeit:

$$\lambda_{\max} = \lambda_1 \geq \lambda_2 \geq \dots \geq \lambda_n = \lambda_{\min}.$$

A sajátértékek (multiplicitásokkal vett) sora a mátrix spektruma.

J

J

Nézzük a csupa-1 mátrixot:

$$J = J_k = \begin{pmatrix} 1 & 1 & \cdots & 1 \\ 1 & \ddots & & 1 \\ \vdots & & \ddots & \vdots \\ 1 & 1 & \cdots & 1 \end{pmatrix}_{k \times k} .$$

J

Nézzük a csupa-1 mátrixot:

$$J = J_k = \begin{pmatrix} 1 & 1 & \cdots & 1 \\ 1 & \ddots & & 1 \\ \vdots & & \ddots & \vdots \\ 1 & 1 & \cdots & 1 \end{pmatrix}_{k \times k}.$$

Mik a sajátértékei, sajátvektorai?

A megoldás

A megoldás

- A csupa-1 vektor: $\underline{1} = \mathbf{j} = (1, 1, \dots, 1)^T \in \mathbb{R}^k$ sajátvektora lesz a mátrixnak: $J\underline{1} = k\underline{1}$. Azaz a megtalált sajátvektorhoz tartozó sajátérték k .

A megoldás

- A csupa-1 vektor: $\underline{1} = \mathbf{j} = (1, 1, \dots, 1)^T \in \mathbb{R}^k$ sajátvektora lesz a mátrixnak: $J\underline{1} = k\underline{1}$. Azaz a megtalált sajátvektorhoz tartozó sajátérték k .
- Tekintsünk egy másik sajátértékhez tartozó sajátvektort, legyen ez: $(x_1, \dots, x_k) \in \mathbb{R}^k$.

A megoldás

- A csupa-1 vektor: $\underline{1} = j = (1, 1, \dots, 1)^T \in \mathbb{R}^k$ sajátvektora lesz a mátrixnak: $J\underline{1} = k\underline{1}$. Azaz a megtalált sajátvektorhoz tartozó sajátérték k .
- Tekintsünk egy másik sajátértékhez tartozó sajátvektort, legyen ez: $(x_1, \dots, x_k) \in \mathbb{R}^k$.
- Ekkor erről tudjuk, hogy merőleges $\underline{1}$ -re, azaz $\sum x_i = 0$.

A megoldás

- A csupa-1 vektor: $\underline{1} = \mathbf{j} = (1, 1, \dots, 1)^T \in \mathbb{R}^k$ sajátvektora lesz a mátrixnak: $J\underline{1} = k\underline{1}$. Azaz a megtalált sajátvektorhoz tartozó sajátérték k .
- Tekintsünk egy másik sajátértékhez tartozó sajátvektort, legyen ez: $(x_1, \dots, x_k) \in \mathbb{R}^k$.
- Ekkor erről tudjuk, hogy merőleges $\underline{1}$ -re, azaz $\sum x_i = 0$.
- Ez a gondolat megfordítható: Ha $\sum x_i = 0$, akkor $J\underline{x} = \underline{0} = 0\underline{x}$.

A megoldás

- A csupa-1 vektor: $\underline{1} = \mathbf{j} = (1, 1, \dots, 1)^T \in \mathbb{R}^k$ sajátvektora lesz a mátrixnak: $J\underline{1} = k\underline{1}$. Azaz a megtalált sajátvektorhoz tartozó sajátérték k .
- Tekintsünk egy másik sajátértékhez tartozó sajátvektort, legyen ez: $(x_1, \dots, x_k) \in \mathbb{R}^k$.
- Ekkor erről tudjuk, hogy merőleges $\underline{1}$ -re, azaz $\sum x_i = 0$.
- Ez a gondolat megfordítható: Ha $\sum x_i = 0$, akkor $J\underline{x} = \underline{0} = 0\underline{x}$.
- Így azt kaptuk, hogy 0 is sajátérték és bizonyos hozzá tartozó sajátértékek egy $k - 1$ dimenziós alteret feszítenek. Azaz 0 legalább $k - 1$ -szeres sajátvektor.

A megoldás

- A csupa-1 vektor: $\underline{1} = j = (1, 1, \dots, 1)^T \in \mathbb{R}^k$ sajátvektora lesz a mátrixnak: $J\underline{1} = k\underline{1}$. Azaz a megtalált sajátvektorhoz tartozó sajátérték k .
- Tekintsünk egy másik sajátértékhez tartozó sajátvektort, legyen ez: $(x_1, \dots, x_k) \in \mathbb{R}^k$.
- Ekkor erről tudjuk, hogy merőleges $\underline{1}$ -re, azaz $\sum x_i = 0$.
- Ez a gondolat megfordítható: Ha $\sum x_i = 0$, akkor $J\underline{x} = \underline{0} = 0\underline{x}$.
- Így azt kaptuk, hogy 0 is sajátérték és bizonyos hozzá tartozó sajátértékek egy $k - 1$ dimenziós alteret feszítenek. Azaz 0 legalább $k - 1$ -szeres sajátvektor.
- Ezzel az összes sajátérték megvan:

$$k \geq 0 \geq 0 \geq \dots \geq 0 \geq 0.$$

A megoldás

- A csupa-1 vektor: $\underline{1} = \mathbf{j} = (1, 1, \dots, 1)^T \in \mathbb{R}^k$ sajátvektora lesz a mátrixnak: $J\underline{1} = k\underline{1}$. Azaz a megtalált sajátvektorhoz tartozó sajátérték k .
- Tekintsünk egy másik sajátértékhez tartozó sajátvektort, legyen ez: $(x_1, \dots, x_k) \in \mathbb{R}^k$.
- Ekkor erről tudjuk, hogy merőleges $\underline{1}$ -re, azaz $\sum x_i = 0$.
- Ez a gondolat megfordítható: Ha $\sum x_i = 0$, akkor $J\underline{x} = \underline{0} = 0\underline{x}$.
- Így azt kaptuk, hogy 0 is sajátérték és bizonyos hozzá tartozó sajátértékek egy $k - 1$ dimenziós alteret feszítenek. Azaz 0 legalább $k - 1$ -szeres sajátvektor.
- Ezzel az összes sajátérték megvan:

$$k \geq 0 \geq 0 \geq \dots \geq 0 \geq 0.$$

Speciálisan $\lambda_{\max}(J_{k \times k}) = k$.

Maximális sajátérték problémája

Maximális sajátérték problémája

Egyszerűsített sajátérték probléma

Adott $M \in \mathcal{S}^n$, határozzuk meg maximális sajátértékét.

Maximális sajátérték problémája

Egyszerűsített sajátérték probléma

Adott $M \in \mathcal{S}^n$, határozzuk meg maximális sajátértékét.

Könnyű belátni és jól ismert tény, hogy

$$\lambda_{\max} = \max_{x \in \mathbb{R}^n: x \neq 0} \frac{x^T M x}{x^T x} = \max_{x \in \mathbb{R}^n: \|x\|=1} x^T M x.$$

Maximális sajátérték problémája

Egyszerűsített sajátérték probléma

Adott $M \in \mathcal{S}^n$, határozzuk meg maximális sajátértékét.

Könnyű belátni és jól ismert tény, hogy

$$\lambda_{\max} = \max_{x \in \mathbb{R}^n: x \neq 0} \frac{x^T M x}{x^T x} = \max_{x \in \mathbb{R}^n: \|x\|=1} x^T M x.$$

Azaz a maximális sajátérték meghatározása megfogalmazható a következő alakban:

Maximális sajátérték problémája

Egyszerűsített sajátérték probléma

Adott $M \in \mathcal{S}^n$, határozzuk meg maximális sajátértékét.

Könnyű belátni és jól ismert tény, hogy

$$\lambda_{\max} = \max_{x \in \mathbb{R}^n: x \neq 0} \frac{x^T M x}{x^T x} = \max_{x \in \mathbb{R}^n: \|x\|=1} x^T M x.$$

Azaz a maximális sajátérték meghatározása megfogalmazható a következő alakban:

Maximalizáljuk	$x^T M x - t$
Feltéve, hogy	$\ x\ = 1.$

Maximális sajátérték másképp

Maximális sajátérték másképp

Észrevétel

$\lambda I - M$ sajátértékei

$$\lambda - \lambda_n \geq \lambda - \lambda_{n-1} \geq \dots \geq \lambda - \lambda_1.$$

Maximális sajátérték másképp

Észrevétel

$\lambda I - M$ sajátértékei

$$\lambda - \lambda_n \geq \lambda - \lambda_{n-1} \geq \dots \geq \lambda - \lambda_1.$$

- Ezek a sajátértékek pontosan akkor lesznek nemnegatívak, ha $\lambda \geq \lambda_1 = \lambda_{\max}$. $\lambda I - M$ sajátértékeinek nemnegativsága, pontosan $\lambda I - M$ pozitív szemidefinitsége.

Maximális sajátérték másképp

Észrevétel

$\lambda I - M$ sajátértékei

$$\lambda - \lambda_n \geq \lambda - \lambda_{n-1} \geq \dots \geq \lambda - \lambda_1.$$

- Ezek a sajátértékek pontosan akkor lesznek nemnegatívak, ha $\lambda \geq \lambda_1 = \lambda_{\max}$. $\lambda I - M$ sajátértékeinek nemnegativsága, pontosan $\lambda I - M$ pozitív szemidefinitsége.
- A legkisebb ilyen λ érték $\lambda_{\max}$. Átfogalmazásunk:

Maximális sajátérték másképp

Észrevétel

$\lambda I - M$ sajátértékei

$$\lambda - \lambda_n \geq \lambda - \lambda_{n-1} \geq \dots \geq \lambda - \lambda_1.$$

- Ezek a sajátértékek pontosan akkor lesznek nemnegatívak, ha $\lambda \geq \lambda_1 = \lambda_{\max}$. $\lambda I - M$ sajátértékeinek nemnegativsága, pontosan $\lambda I - M$ pozitív szemidefinitsége.
- A legkisebb ilyen λ érték $\lambda_{\max}$. Átfogalmazásunk:

Minimalizáljuk

λ -t

Feltéve, hogy

$\lambda I - M \succeq 0$

Maximális sajátérték másképp

Észrevétel

$\lambda I - M$ sajátértékei

$$\lambda - \lambda_n \geq \lambda - \lambda_{n-1} \geq \dots \geq \lambda - \lambda_1.$$

- Ezek a sajátértékek pontosan akkor lesznek nemnegatívok, ha $\lambda \geq \lambda_1 = \lambda_{\max}$. $\lambda I - M$ sajátértékeinek nemnegativsága, pontosan $\lambda I - M$ pozitív szemidefinitsége.
- A legkisebb ilyen λ érték $\lambda_{\max}$. Átfogalmazásunk:

Minimalizáljuk	λ -t
Feltéve, hogy	$\lambda I - M \succeq 0$

- Ez $\lambda_{\max}$ meghatározásának egy SDP megfogalmazása.

Egy bonyolultabb sajátérték probléma

Egy bonyolultabb sajátérték probléma

Legyen $X = \sum_{i=1}^n x_i A_i$, ahol $A_i \in \mathcal{S}^k$ (így $X \in \mathcal{S}^k$ is teljesül).

Egy bonyolultabb sajátérték probléma

Legyen $X = \sum_{i=1}^n x_i A_i$, ahol $A_i \in \mathcal{S}^k$ (így $X \in \mathcal{S}^k$ is teljesül).

Azaz X a következő alakú

$$\begin{pmatrix} \alpha_{11}^{(1)} x_1 + \alpha_{11}^{(2)} x_2 + \dots & \alpha_{12}^{(1)} x_1 + \alpha_{12}^{(2)} x_2 + \dots & \dots & \alpha_{1n}^{(1)} x_1 + \alpha_{1n}^{(2)} x_2 + \dots \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \alpha_{n1}^{(1)} x_1 + \alpha_{n1}^{(2)} x_2 + \dots & \alpha_{n2}^{(1)} x_1 + \alpha_{n2}^{(2)} x_2 + \dots & \dots & \alpha_{nn}^{(1)} x_1 + \alpha_{nn}^{(2)} x_2 + \dots \end{pmatrix}_{n \times n}$$

tehát egy olyan $n \times n$ méretű mátrix, amelynek minden eleme egy lineáris függvény.

Egy bonyolultabb sajátérték probléma

Legyen $X = \sum_{i=1}^n x_i A_i$, ahol $A_i \in \mathcal{S}^k$ (így $X \in \mathcal{S}^k$ is teljesül).

Azaz X a következő alakú

$$\begin{pmatrix} \alpha_{11}^{(1)} x_1 + \alpha_{11}^{(2)} x_2 + \dots & \alpha_{12}^{(1)} x_1 + \alpha_{12}^{(2)} x_2 + \dots & \dots & \alpha_{1n}^{(1)} x_1 + \alpha_{1n}^{(2)} x_2 + \dots \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \alpha_{n1}^{(1)} x_1 + \alpha_{n1}^{(2)} x_2 + \dots & \alpha_{n2}^{(1)} x_1 + \alpha_{n2}^{(2)} x_2 + \dots & \dots & \alpha_{nn}^{(1)} x_1 + \alpha_{nn}^{(2)} x_2 + \dots \end{pmatrix}_{n \times n}$$

tehát egy olyan $n \times n$ méretű mátrix, amelynek minden eleme egy lineáris függvény.

Feladat

Határozzuk meg $x \in \mathbb{R}^n$ -et úgy, hogy $\lambda_{\max}(X)$ a lehető legkisebb legyen.

SDP megfogalmazás

SDP megfogalmazás

A „bonyolultabb” feladat korábbi ötletekkel könnyen átírható a következő alakba:

SDP megfogalmazás

A „bonyolultabb” feladat korábbi ötletekkel könnyen átírható a következő alakba:

Minimalizáljuk	μ -t
Feltéve, hogy	$X = \sum_{i=1}^n x_i A_i$
	$\mu I - X \succeq 0.$

Azaz sajátérték kérdésünk ismét megfogalmazható, mint egy SPD probléma.

A TERV

A TERV

- A továbbiakban nehéz ($\mathcal{NP}$ -teljes) gráfelméleti problémát veszünk elő.

A TERV

- A továbbiakban nehéz ($\mathcal{NP}$ -teljes) gráfelméleti problémát veszünk elő.
- Optimumára adunk sajátértékek segítségével becslést.

A TERV

- A továbbiakban nehéz ($\mathcal{NP}$ -teljes) gráfelméleti problémát veszünk elő.
- Optimumára adunk sajátértékek segítségével becslést.
- Majd a legjobb becslés magállapítását megfogalmazzuk mint SDP probléma.

Szünet

Emlékeztető: Szomszédsági mátrix

Emlékeztető: Szomszédsági mátrix

Egy G egyszerű gráf A_G szomszédsági mátrixa

$$A_G = \begin{matrix} & & & y & & & & & & x \\ & & & 0 & & \dots & & & & 0 \\ y & & & & 0 & & \dots & & & \begin{cases} 1, \text{ ha } yx \in E \\ 0, \text{ különben} \end{cases} \\ & & & \vdots & & \ddots & & & & \vdots \\ & & & & \begin{cases} 1, \text{ ha } xy \in E \\ 0, \text{ különben} \end{cases} & & \dots & & & 0 \\ x & & & & & & \dots & & & 0 \\ & & & & & & \dots & & & 0 \end{matrix}.$$

- A_G -t úgy képzelhetjük el, hogy a sorok és az oszlopok is V -vel vannak azonosítva, $n = |V|$.

Emlékeztető: Szomszédsági mátrix

Egy G egyszerű gráf A_G szomszédsági mátrixa

$$A_G = \begin{matrix} & \begin{matrix} y & & & & x \end{matrix} \\ \begin{matrix} y \\ \vdots \\ x \end{matrix} & \begin{pmatrix} 0 & & \cdots & & \\ & 0 & \cdots & \begin{cases} 1, \text{ ha } yx \in E \\ 0, \text{ különben} \end{cases} & \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ \begin{cases} 1, \text{ ha } xy \in E \\ 0, \text{ különben} \end{cases} & \cdots & \cdots & 0 & \\ \cdots & & & & 0 \end{pmatrix} \end{matrix}.$$

- A_G -t úgy képzelhetjük el, hogy a sorok és az oszlopok is V -vel vannak azonosítva, $n = |V|$.
- Egy konkrét felírásához rögzítenünk kell a csúcsok egy sorrendjét.

Emlékeztető: Szomszédsági mátrix

Egy G egyszerű gráf A_G szomszédsági mátrixa

$$A_G = \begin{matrix} & \begin{matrix} y & & x \end{matrix} \\ \begin{matrix} y \\ \\ x \end{matrix} & \begin{pmatrix} 0 & & \dots & & \\ & 0 & & \dots & & \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \\ \begin{cases} 1, \text{ ha } xy \in E \\ 0, \text{ különben} \end{cases} & \dots & 0 & & \\ & \dots & & & 0 \end{pmatrix} \end{matrix} \cdot$$

- A_G -t úgy képzelhetjük el, hogy a sorok és az oszlopok is V -vel vannak azonosítva, $n = |V|$.
- Egy konkrét felírásához rögzítenünk kell a csúcsok egy sorrendjét.
- Ha egy sorrendtől független szemléletben tekintjük a mátrixot, akkor egy $V \times V \rightarrow \{0, 1\}$ függvényként kell felfognunk.

Emlékeztető: Független csúcshalmazok

Definíció

$F \subset V(G)$ független csúcshalmaz, ha minden élnek legfeljebb egy végpontja F -beli.

Emlékeztető: Független csúcshalmazok

Definíció

$F \subset V(G)$ független csúcshalmaz, ha minden élnek legfeljebb egy végpontja F -beli. Azaz nincs F -en belüli él.

Emlékeztető: Független csúcshalmazok

Definíció

$F \subset V(G)$ független csúcshalmaz, ha minden élnek legfeljebb egy végpontja F -beli. Azaz nincs F -en belüli él. Azaz $G|_F$ üres gráf.

Emlékeztető: Független csúcshalmazok

Definíció

$F \subset V(G)$ független csúcshalmaz, ha minden élnek legfeljebb egy végpontja F -beli. Azaz nincs F -en belüli él. Azaz $G|_F$ üres gráf.

Adott G egyszerű gráfra a kapcsolódó optimalizálási feladat

Maximalizáljuk

$|F|$ -t

Feltéve, hogy

F független csúcshalmaz

Emlékeztető: Független csúcshalmazok

Definíció

$F \subset V(G)$ független csúcshalmaz, ha minden élnek legfeljebb egy végpontja F -beli. Azaz nincs F -en belüli él. Azaz $G|_F$ üres gráf.

Adott G egyszerű gráfra a kapcsolódó optimalizálási feladat

Maximalizáljuk	$ F $ -t
Feltéve, hogy	F független csúcshalmaz

p^* standard jelölése $\alpha(G)$.

Független csúcshalmazok és szomszédsági mátrix

Független csúcshalmazok és szomszédsági mátrix

Ha F egy független halmaz, akkor az F -beli csúcsok kijelölnek A_G -ban egy nulla részmatrixot:

Független csúcshalmazok és szomszédsági mátrix

Ha F egy független halmaz, akkor az F -beli csúcsok kijelölnek A_G -ban egy nulla részmátrixot:

$$F \left\{ \begin{array}{c} \overbrace{\hspace{1.5cm}}^F \\ 0 \quad \dots \quad 0 \\ \vdots \quad \ddots \quad \vdots \\ 0 \quad \dots \quad 0 \end{array} \right.$$

Független csúcshalmazok és szomszédsági mátrix

Ha F egy független halmaz, akkor az F -beli csúcsok kijelölnek A_G -ban egy nulla részmatrixot:

$$F \left\{ \begin{array}{ccc} & \underbrace{\hspace{2cm}} & \\ & F & \\ & 0 & \dots & 0 \\ & \vdots & \ddots & \vdots \\ & 0 & \dots & 0 \end{array} \right.$$

azaz ha az F -en kívüli csúcsok sorait/oszlopait elhagyjuk, akkor csupa 0 matrixhoz jutunk.

Független csúcshalmazok és szomszédsági mátrix

Ha F egy független halmaz, akkor az F -beli csúcsok kijelölnek A_G -ban egy nulla részmatrixot:

$$F \left\{ \begin{array}{c} \overbrace{\hspace{1.5cm}}^F \\ \left(\begin{array}{ccc} 0 & \dots & 0 \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & \dots & 0 \end{array} \right) \end{array} \right.$$

azaz ha az F -en kívüli csúcsok sorait/oszlopait elhagyjuk, akkor csupa 0 matrixhoz jutunk. Azaz $A_G|_{F \times F} \equiv 0$.

Egy csavar

Egy csavar

Technikai okok miatt a feladat egy másik formáját nézzük, ahol A_G helyett $\overline{A_G}$ mátrix-szal dolgozunk.

Egy csavar

Technikai okok miatt a feladat egy másik formáját nézzük, ahol A_G helyett $\overline{A_G}$ mátrix-szal dolgozunk.

Ebben a mátrixban A_G 0 és 1 elemeit felcseréltük. Azaz a főátlón 1-esek vannak, azon kívül a csúcspárok közötti nem-éleknek 1-eseket feleltetünk meg, az éleket pedig a 0-k jelölik.

Egy csavar

Technikai okok miatt a feladat egy másik formáját nézzük, ahol A_G helyett $\overline{A_G}$ mátrix-szal dolgozunk.

Ebben a mátrixban A_G 0 és 1 elemeit felcseréltük. Azaz a főátlón 1-esek vannak, azon kívül a csúcspárok közötti nem-éleknek 1-eseket feleltetünk meg, az éleket pedig a 0-k jelölik.

Azaz

$$\overline{A_G} = \begin{matrix} & & y & & \\ y & \begin{pmatrix} 1 & & \dots \\ & 1 & \dots \\ & & \ddots \end{pmatrix} & & \\ x & \left\{ \begin{array}{l} 0, \text{ ha } xy \in E \\ 1, \text{ különben} \end{array} \right. & & \dots & \\ & & & \dots & 1 \end{matrix} = J - A_G = I + \overline{A_G}.$$

Egy csavar

Technikai okok miatt a feladat egy másik formáját nézzük, ahol A_G helyett $\overline{A_G}$ mátrix-szal dolgozunk.

Ebben a mátrixban A_G 0 és 1 elemeit felcseréltük. Azaz a főátlón 1-esek vannak, azon kívül a csúcspárok közötti nem-éleknek 1-eseket feleltetünk meg, az éleket pedig a 0-k jelölik.

Azaz

$$\overline{A_G} = \begin{matrix} & y \\ y & \begin{pmatrix} 1 & & \dots \\ & 1 & \dots \\ & & \ddots \end{pmatrix} \\ x & \begin{pmatrix} \left\{ \begin{array}{l} 0, \text{ ha } xy \in E \\ 1, \text{ különben} \end{array} \right. \\ & & \dots & 1 \end{pmatrix} \end{matrix} = J - A_G = I + \overline{A_G}.$$

F akkor és csak akkor független csúcshalmaz, ha $\overline{A_G}|_{F \times F} = J$, a konstans 1-mátrix.

A „gondolat”

A „gondolat”

- Ezek alapján vegyük $\overline{A_G}$ -nak $|F| \times |F|$ méretű részmátrixának az $|F|$ sajátértékhez tartozó sajátvektorát ($\in \mathbb{R}^{F \times F}$).

A „gondolat”

- Ezek alapján vegyük $\overline{A_G}$ -nak $|F| \times |F|$ méretű részmátrixának az $|F|$ sajátértékhez tartozó sajátvektorát ($\in \mathbb{R}^{F \times F}$).
- Egészítsük ki 0 komponensekkel, hogy $\mathbb{R}^V$ egy elméhez jussunk. A kapott vektor χ_F .

A „gondolat”

- Ezek alapján vegyük $\overline{A_G}$ -nak $|F| \times |F|$ méretű részmátrixának az $|F|$ sajátértékhez tartozó sajátvektorát ($\in \mathbb{R}^{F \times F}$).
- Egészítsük ki 0 komponensekkel, hogy $\mathbb{R}^V$ egy elméhez jussunk. A kapott vektor χ_F .
- Könnyű ellenőrizni, hogy

$$|F| = \frac{\chi_F^T \overline{A_G} \chi_F}{\chi_F^T \chi_F} \leq \max_{x: x \in \mathbb{R}^V - \{0\}} \frac{x^T \overline{A_G} x}{x^T x} = \lambda_{\max}(\overline{A_G}).$$

A „gondolat”

- Ezek alapján vegyük $\overline{A_G}$ -nak $|F| \times |F|$ méretű részmatrixának az $|F|$ sajátértékhez tartozó sajátvektorát ($\in \mathbb{R}^{F \times F}$).
- Egészítsük ki 0 komponensekkel, hogy $\mathbb{R}^V$ egy elméhez jussunk. A kapott vektor χ_F .
- Könnyű ellenőrizni, hogy

$$|F| = \frac{\chi_F^T \overline{A_G} \chi_F}{\chi_F^T \chi_F} \leq \max_{x: x \in \mathbb{R}^V - \{0\}} \frac{x^T \overline{A_G} x}{x^T x} = \lambda_{\max}(\overline{A_G}).$$

- A következő eredményhez jutottunk:

Tétel

Legyen G egy egyszerű gráf, F egy független halmaz gráfunkban. Ekkor

$$\lambda_{\max}(\overline{A_G}) \geq |F|.$$

Speciálisan

$$\lambda_{\max}(\overline{A_G}) \geq \alpha(G).$$

Miért jó ez?

Miért jó ez?

- Bonyolultságelméletből tudjuk, hogy a legnagyobb független halmaz méretének meghatározása egy $\mathcal{NP}$ -nehéz probléma.

Miért jó ez?

- Bonyolultságelméletből tudjuk, hogy a legnagyobb független halmaz méretének meghatározása egy $\mathcal{NP}$ -nehéz probléma.
- Numerikus módszerekből tudjuk, hogy a maximális sajátérték hatékonyan meghatározható.

Miért jó ez?

- Bonyolultságelméletből tudjuk, hogy a legnagyobb független halmaz méretének meghatározása egy $\mathcal{NP}$ -nehéz probléma.
- Numerikus módszerekből tudjuk, hogy a maximális sajátérték hatékonyan meghatározható.
- $\lambda_{\max}(\overline{A_G})$ kiszámolásával egy $\mathcal{NP}$ -nehéz függvényre kapunk becslést.

A gondolat „kisajtolása”

A gondolat „kisajtolása”

Észrevétel

A gondolatmenetben $\overline{A_G}$ -ról csak azt használtuk ki, hogy a főátlón 1-esek és a „nem-éleknél” is 1-esek szerepelnek.

A gondolat „kisajtolása”

Észrevétel

A gondolatmenetben $\overline{A_G}$ -ról csak azt használtuk ki, hogy a főátlón 1-esek és a „nem-éleknél” is 1-esek szerepelnek.

Következmény

G egy tetszőleges egyszerű gráf.

A gondolat „kisajtolása”

Észrevétel

A gondolatmenetben $\overline{A_G}$ -ról csak azt használtuk ki, hogy a főátlón 1-esek és a „nem-éleknél” is 1-esek szerepelnek.

Következmény

G egy tetszőleges egyszerű gráf.

- Legyen $M \in \mathcal{S}^V$ egy tetszőleges olyan mátrix, amely

A gondolat „kisajtolása”

Észrevétel

A gondolatmenetben $\overline{A_G}$ -ról csak azt használtuk ki, hogy a főátlón 1-esek és a „nem-éleknél” is 1-esek szerepelnek.

Következmény

G egy tetszőleges egyszerű gráf.

- Legyen $M \in \mathcal{S}^V$ egy tetszőleges olyan mátrix, amely
(i) főátlóján 1-ek állnak,

A gondolat „kisajtolása”

Észrevétel

A gondolatmenetben $\overline{A_G}$ -ról csak azt használtuk ki, hogy a főátlón 1-esek és a „nem-éleknél” is 1-esek szerepelnek.

Következmény

G egy tetszőleges egyszerű gráf.

- Legyen $M \in \mathcal{S}^V$ egy tetszőleges olyan mátrix, amely
  - (i) főátlóján 1-ek állnak,
  - (ii) a „nem-éleknél” is 1-ek állnak

A gondolat „kisajtolása”

Észrevétel

A gondolatmenetben $\overline{A_G}$ -ról csak azt használtuk ki, hogy a főátlón 1-esek és a „nem-éleknél” is 1-esek szerepelnek.

Következmény

G egy tetszőleges egyszerű gráf.

• Legyen $M \in S^V$ egy tetszőleges olyan mátrix, amely

(i) főátlóján 1-ek állnak,

(ii) a „nem-éleknél” is 1-ek állnak

// Legyen ez a T_G tulajdonsága $M \in S^V$ -nek

A gondolat „kisajtolása”

Észrevétel

A gondolatmenetben $\overline{A_G}$ -ról csak azt használtuk ki, hogy a főátlón 1-esek és a „nem-éleknél” is 1-esek szerepelnek.

Következmény

G egy tetszőleges egyszerű gráf.

• Legyen $M \in S^V$ egy tetszőleges olyan mátrix, amely

(i) főátlóján 1-ek állnak,

(ii) a „nem-éleknél” is 1-ek állnak

// Legyen ez a T_G tulajdonsága $M \in S^V$ -nek

• Legyen F egy tetszőleges független halmaz.

A gondolat „kisajtolása”

Észrevétel

A gondolatmenetben $\overline{A_G}$ -ról csak azt használtuk ki, hogy a főátlón 1-esek és a „nem-éleknél” is 1-esek szerepelnek.

Következmény

G egy tetszőleges egyszerű gráf.

• Legyen $M \in \mathcal{S}^V$ egy tetszőleges olyan mátrix, amely

(i) főátlóján 1-ek állnak,

(ii) a „nem-éleknél” is 1-ek állnak

// Legyen ez a T_G tulajdonsága $M \in \mathcal{S}^V$ -nek

• Legyen F egy tetszőleges független halmaz.

Ekkor

$$\lambda_{\max}(M) \geq |F|.$$

A következmény leghatékonyabb kihasználása

A következmény leghatékonyabb kihasználása

- A következménynek két „résztvevője” van.

A következmény leghatékonyabb kihasználása

- A következménynek két „résztvevője” van.
  - (i) a T_G tulajdonságú mátrix,
  - (ii) az F független csúcshalmaz.

A következmény leghatékonyabb kihasználása

- A következménynek két „résztvevője” van.
  - (i) a T_G tulajdonságú mátrix,
  - (ii) az F független csúcshalmaz.
- Egyik a bal oldalon, másik a jobb oldalon szerepel.

A következmény leghatékonyabb kihasználása

- A következménynek két „résztvevője” van.
  - (i) a T_G tulajdonságú mátrix,
  - (ii) az F független csúcshalmaz.
- Egyik a bal oldalon, másik a jobb oldalon szerepel.
- Így könnyű a tétel legélesebb változatát megfogalmazni.

A következmény leghatékonyabb kihasználása

- A következménynek két „résztvevője” van.
  - (i) a T_G tulajdonságú mátrix,
  - (ii) az F független csúcshalmaz.
- Egyik a bal oldalon, másik a jobb oldalon szerepel.
- Így könnyű a tétel legélesebb változatát megfogalmazni.

Tétel

Legyen G egy egyszerű gráf. Ekkor

$$\min\{\lambda_{\max}(M) : M \in \mathcal{S}^V \text{ } T_G \text{ tulajdonságú}\} \geq \max\{|F| : F \text{ egy független halmaz}\}.$$

Az egyenlőtlenség bal oldala

Az egyenlőtlenség bal oldala

Minimalizáljuk	$\lambda_{\max}(M)$ -t
Feltéve, hogy	$M_{uu} = 1$, minden $u \in V$ esetén, $M_{uv} = 1$, minden $uv \notin E$ esetén, $M \in \mathcal{S}^n$.

Átfogalmazzuk a problémát és belátjuk, hogy annak meghatározása egy SDP probléma.

Átfogalmazás: jelölések

Átfogalmazás: jelölések

$e = xy \in E(G)$ tetszőleges él. Legyen S_e az a mátrix, amelyben csak a xy és yx pozícióban áll 1, mindenütt máshol 0 szerepel.

Átfogalmazás: jelölések

$e = xy \in E(G)$ tetszőleges él. Legyen S_e az a mátrix, amelyben csak a xy és yx pozícióban áll 1, mindenütt máshol 0 szerepel.

Azaz

$$S_e = \begin{matrix} & & & x & & y & & \\ & & & & & & & \\ & & & & & & & \\ & & & & & & & \\ x & \begin{pmatrix} 0 & 0 & \dots & 0 & \dots & 0 & \dots & 0 \\ 0 & 0 & \dots & 0 & \dots & 0 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & & \vdots & & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & 0 & \dots & 1 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & & \vdots & \ddots & \vdots & & \vdots \end{pmatrix} & \\ y & \begin{pmatrix} 0 & 0 & \dots & 1 & \dots & 0 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & & \vdots & & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & 0 & \dots & 0 & \dots & 0 \end{pmatrix} & \\ & & & & & & & \end{matrix}.$$

Átfogalmazás: jelölések

$e = xy \in E(G)$ tetszőleges él. Legyen S_e az a mátrix, amelyben csak a xy és yx pozícióban áll 1, mindenütt máshol 0 szerepel.

Azaz

$$S_e = \begin{matrix} & & & x & & y & & \\ & & & & & & & \\ & & & & & & & \\ & & & & & & & \\ x & \begin{pmatrix} 0 & 0 & \dots & 0 & \dots & 0 & \dots & 0 \\ 0 & 0 & \dots & 0 & \dots & 0 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & & \vdots & & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & 0 & \dots & 1 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & & \vdots & \ddots & \vdots & & \vdots \\ y & 0 & 0 & \dots & 1 & \dots & 0 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & & \vdots & & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & 0 & \dots & 0 & \dots & 0 \end{pmatrix} & . \end{matrix}$$

Azaz

$$S_e(u, v) = \begin{cases} 1, & u = x, v = y \text{ vagy } u = y, v = x \\ 0 & \text{különben.} \end{cases}$$

Az átfogalmazott probléma

Az átfogalmazott probléma

Ezekután egy M szimmetrikus mátrix T_G tulajdonsága ekvivalens azzal, hogy $M = J - \sum_{e \in E} x_e S_e$ valamely $x_e \in \mathbb{R}^E$ vektorra: A főátlón és a nem-éleknél a J mátrix 1 eleme áll, míg másutt (egy e él pozíciójában) x_e -vel módosítunk (tetszőleges értékre).

Az átfogalmazott probléma

Ezekután egy M szimmetrikus mátrix T_G tulajdonsága ekvivalens azzal, hogy $M = J - \sum_{e \in E} x_e S_e$ valamely $x_e \in \mathbb{R}^E$ vektorra: A főátlón és a nem-éleknél a J mátrix 1 eleme áll, míg másutt (egy e él pozíciójában) x_e -vel módosítunk (tetszőleges értékre).

Ezek után ez az első példa alapján ez egy SDP feladat:

Az átfogalmazott probléma

Ezekután egy M szimmetrikus mátrix T_G tulajdonsága ekvivalens azzal, hogy $M = J - \sum_{e \in E} x_e S_e$ valamely $x_e \in \mathbb{R}^E$ vektorra: A főátlón és a nem- éléknél a J mátrix 1 eleme áll, míg másutt (egy e él pozíciójában) x_e -vel módosítunk (tetszőleges értékre).

Ezek után ez az első példa alapján ez egy SDP feladat:

Minimalizáljuk	μ -t
Feltéve, hogy	$M = J - \sum_{e \in E} x_e S_e$
	$\mu I - M \succeq 0.$

Az átfogalmazott probléma

Ezekután egy M szimmetrikus mátrix T_G tulajdonsága ekvivalens azzal, hogy $M = J - \sum_{e \in E} x_e S_e$ valamely $x_e \in \mathbb{R}^E$ vektorra: A főátlón és a nem-éleknél a J mátrix 1 eleme áll, míg másutt (egy e él pozíciójában) x_e -vel módosítunk (tetszőleges értékre).

Ezek után ez az első példa alapján ez egy SDP feladat:

Minimalizáljuk	μ -t
Feltéve, hogy	$M = J - \sum_{e \in E} x_e S_e$
	$\mu I - M \succeq 0.$

Azaz (II. normálformában)

Az átfogalmazott probléma

Ezekután egy M szimmetrikus mátrix T_G tulajdonsága ekvivalens azzal, hogy $M = J - \sum_{e \in E} x_e S_e$ valamely $x_e \in \mathbb{R}^E$ vektorra: A főátlón és a nem- éléknél a J mátrix 1 eleme áll, míg másutt (egy e él pozíciójában) x_e -vel módosítunk (tetszőleges értékre).

Ezek után ez az első példa alapján ez egy SDP feladat:

Minimalizáljuk	μ -t
Feltéve, hogy	$M = J - \sum_{e \in E} x_e S_e$
	$\mu I - M \succeq 0.$

Azaz (II. normálformában)

Minimalizáljuk	μ -t
Feltéve, hogy	$-\mu I - \sum_{e \in E} x_e S_e \preceq -J.$

Összefoglalás

Összefoglalva:

Definíció/Jelölés

Legyen G egyszerű gráf. Ekkor

$$\vartheta(G) = \text{a fenti SDP feladat optimális értéke.}$$

Azt kaptuk, hogy

Tétel

Legyen G egy egyszerű gráf. Ekkor

$$\vartheta(G) \geq \alpha(G).$$

Tudva, hogy egy SDP optimalizálási feladat optimuma hatékonyan kiszámítható a tétel egyenlőtlenségének jobb oldala $\mathcal{NP}$ -nehéz, míg bal oldala kezelhető.

Szünet

Klikkfedési probléma

Klikkfedési probléma

Probléma

Adott egy G egyszerű gráf. Fedjük le csúcshalmazát minél kevesebb klikkel.

Klikkfedési probléma

Probléma

Adott egy G egyszerű gráf. Fedjük le csúcshalmazát minél kevesebb klikkel.

Legyen $\bar{\chi}(G)$ a legkisebb szám, amennyi klikkel ez megoldható.

Klikkfedési probléma

Probléma

Adott egy G egyszerű gráf. Fedjük le csúcshalmazát minél kevesebb klikkel.

Legyen $\bar{\chi}(G)$ a legkisebb szám, amennyi klikkel ez megoldható.

- Egy klikkfedés csúcsoztályozása a komplementer gráf egy jó színezése.

Klikkfedési probléma

Probléma

Adott egy G egyszerű gráf. Fedjük le csúcshalmazát minél kevesebb klikkel.

Legyen $\bar{\chi}(G)$ a legkisebb szám, amennyi klikkel ez megoldható.

- Egy klikkfedés csúcsoztályozása a komplementer gráf egy jó színezése. Azaz a klikkfedés probléma a komplementer gráfra vonatkozó színezési probléma,

Klikkfedési probléma

Probléma

Adott egy G egyszerű gráf. Fedjük le csúcshalmazát minél kevesebb klikkel.

Legyen $\bar{\chi}(G)$ a legkisebb szám, amennyi klikkel ez megoldható.

- Egy klikkfedés csúcsoztályozása a komplementer gráf egy jó színezése. Azaz a klikkfedés probléma a komplementer gráfra vonatkozó színezési probléma, azaz $\bar{\chi}(G) = \chi(\bar{G})$.

Klikkfedési probléma

Probléma

Adott egy G egyszerű gráf. Fedjük le csúcshalmazát minél kevesebb klikkel.

Legyen $\bar{\chi}(G)$ a legkisebb szám, amennyi klikkel ez megoldható.

- Egy klikkfedés csúcsoztályozása a komplementer gráf egy jó színezése. Azaz a klikkfedés probléma a komplementer gráfra vonatkozó színezési probléma, azaz $\bar{\chi}(G) = \chi(\bar{G})$.
- Speciálisan a klikkfedési probléma $\mathcal{NP}$ -nehéz.

Klikkfedési probléma

Probléma

Adott egy G egyszerű gráf. Fedjük le csúcshalmazát minél kevesebb klikkel.

Legyen $\bar{\chi}(G)$ a legkisebb szám, amennyi klikkel ez megoldható.

- Egy klikkfedés csúcsoztályozása a komplementer gráf egy jó színezése. Azaz a klikkfedés probléma a komplementer gráfra vonatkozó színezési probléma, azaz $\bar{\chi}(G) = \chi(\bar{G})$.
- Speciálisan a klikkfedési probléma $\mathcal{NP}$ -nehéz.
- G egyszerű gráfot ismét leírhatjuk egy mátrix-szal.

Klikkfedési probléma

Probléma

Adott egy G egyszerű gráf. Fedjük le csúcshalmazát minél kevesebb klikkel.

Legyen $\bar{\chi}(G)$ a legkisebb szám, amennyi klikkel ez megoldható.

- Egy klikkfedés csúcsoztályozása a komplementer gráf egy jó színezése. Azaz a klikkfedési probléma a komplementer gráfra vonatkozó színezési probléma, azaz $\bar{\chi}(G) = \chi(\bar{G})$.
- Speciálisan a klikkfedési probléma $\mathcal{NP}$ -nehéz.
- G egyszerű gráfot ismét leírhatjuk egy mátrix-szal. Számunkra az $A_{\bar{G}}$ mátrix lesz „kényelmes”.

Klikkfedési probléma

Probléma

Adott egy G egyszerű gráf. Fedjük le csúcshalmazát minél kevesebb klikkel.

Legyen $\bar{\chi}(G)$ a legkisebb szám, amennyi klikkel ez megoldható.

- Egy klikkfedés csúcsoztályozása a komplementer gráf egy jó színezése. Azaz a klikkfedés probléma a komplementer gráfra vonatkozó színezési probléma, azaz $\bar{\chi}(G) = \chi(\bar{G})$.
- Speciálisan a klikkfedési probléma $\mathcal{NP}$ -nehéz.
- G egyszerű gráfot ismét leírhatjuk egy mátrix-szal. Számunkra az $A_{\bar{G}}$ mátrix lesz „kényelmes”.
- Vegyünk G egy klikkfedését. ℓ legyen a klikkek száma.

Klikkfedési probléma

Probléma

Adott egy G egyszerű gráf. Fedjük le csúcshalmazát minél kevesebb klikkel.

Legyen $\bar{\chi}(G)$ a legkisebb szám, amennyi klikkel ez megoldható.

- Egy klikkfedés csúcsoosztályozása a komplementer gráf egy jó színezése. Azaz a klikkfedés probléma a komplementer gráfra vonatkozó színezési probléma, azaz $\bar{\chi}(G) = \chi(\bar{G})$.
- Speciálisan a klikkfedési probléma $\mathcal{NP}$ -nehéz.
- G egyszerű gráfot ismét leírhatjuk egy mátrix-szal. Számunkra az $A_{\bar{G}}$ mátrix lesz „kényelmes”.
- Vegyünk G egy klikkfedését. ℓ legyen a klikkek száma. Azaz $V = K_1 \dot{\cup} K_2 \dot{\cup} \dots \dot{\cup} K_\ell$, ahol a K_i -k diszjunkt klikkek.

Vektorok, mátrixok

Vektorok, mátrixok

A csúcok osztályozását tükröztethetjük a lineáris algebrai jelölésben.

Vektorok, mátrixok

A csúcsok osztályozását tükröztethetjük a lineáris algebrai jelölésben.

- $\mathbb{R}^V$ lemeire úgy gondolunk, hogy koordinátái ℓ blokkba vannak osztva:

$$\left(\overbrace{x_1, \dots}^{K_1} \mid \overbrace{\dots}^{K_2} \mid \dots \mid \overbrace{\dots, x_n}^{K_\ell} \right).$$

Vektorok, mátrixok

A csúcsok osztályozását tükröztethetjük a lineáris algebrai jelölésben.

- $\mathbb{R}^V$ lemeire úgy gondolunk, hogy koordinátái ℓ blokkba vannak osztva:

$$\left(\overbrace{x_1, \dots}^{K_1} \mid \overbrace{\dots}^{K_2} \mid \dots \mid \overbrace{\dots, x_n}^{K_\ell} \right).$$

- Hasonlóan egy $V \times V$ típusú mátrix egy $\ell \times \ell$ típusú blokkmátrixnak tekinthető:

$$M = \begin{array}{c} \left(\begin{array}{c|c|c|c} \overbrace{\quad}^{K_1} & \overbrace{\quad}^{K_2} & \dots & \overbrace{\quad}^{K_\ell} \\ \hline \overbrace{\quad}^{K_1} & & & \\ \hline \overbrace{\quad}^{K_2} & & & \\ \hline \vdots & & & \\ \hline \overbrace{\quad}^{K_\ell} & & & \end{array} \right) \end{array}.$$

A szomszédsági blokk-mátrix

A szomszédsági blokk-mátrix

Speciálisan nézzük $A_{\overline{G}}$ -t:

$$A_{\overline{G}} = \begin{matrix} & \underbrace{\hspace{1cm}}_{K_1} & \underbrace{\hspace{1cm}}_{K_2} & \dots & \underbrace{\hspace{1cm}}_{K_\ell} \\ \left. \begin{matrix} K_1 \\ K_2 \\ \vdots \\ K_\ell \end{matrix} \right\} & \begin{pmatrix} \boxed{0} & & & \\ & \boxed{0} & & \\ & & \ddots & \\ & & & \boxed{0} \end{pmatrix} & \end{matrix}$$

A szomszédsági blokk-mátrix

Speciálisan nézzük $A_{\overline{G}}$ -t:

$$A_{\overline{G}} = \begin{matrix} & \underbrace{\hspace{1.5cm}}_{K_1} & \underbrace{\hspace{1.5cm}}_{K_2} & \dots & \underbrace{\hspace{1.5cm}}_{K_\ell} \\ \left. \begin{matrix} K_1 \\ K_2 \\ \vdots \\ K_\ell \end{matrix} \right\} & \begin{pmatrix} \boxed{0} & & & \\ & \boxed{0} & & \\ & & \ddots & \\ & & & \boxed{0} \end{pmatrix} & \end{matrix}$$

$A_{\overline{G}}$ sajátértékei legyenek $\lambda_1 \leq \lambda_2 \leq \dots \leq \lambda_n = \lambda_{\max}$ ($n = |V|$).

v és $\tilde{v}$

v és $\tilde{v}$

Legyen a $\lambda_{\max}$ -hoz tartozó sajátvektor: $v^T = (v_1 | v_2 | \dots | v_l)$.

v és $\tilde{v}$

Legyen a $\lambda_{\max}$ -hoz tartozó sajátvektor: $v^T = (v_1 | v_2 | \dots | v_l)$.

Legyen

$$\tilde{v}^T := (\|v_1\|, 0, \dots, 0 | \|v_2\|, 0, \dots, 0 | \dots | \|v_\ell\|, 0, 0, \dots, 0)$$

v és $\tilde{v}$

Legyen a $\lambda_{\max}$ -hoz tartozó sajátvektor: $v^T = (v_1 | v_2 | \dots | v_l)$.

Legyen

$$\tilde{v}^T := (\|v_1\|, 0, \dots, 0 | \|v_2\|, 0, \dots, 0 | \dots | \|v_\ell\|, 0, 0, \dots, 0)$$

ahol $\|w\| = \sqrt{\sum_{i=1}^d (w_i)^2}$, a d -dimenziós w vektor L^2 normája.

Q ortogonális mátrix

Q ortogonális mátrix

- Nyilván $\|\tilde{v}\| = \|v\|$, így alkalmas Q ortogonális mátrix $\tilde{v}$ -t v -be viszi: $Qv = \tilde{v}$.

Q ortogonális mátrix

- Nyilván $\|\tilde{v}\| = \|v\|$, így alkalmas Q ortogonális mátrix $\tilde{v}$ -t v -be viszi: $Qv = \tilde{v}$.
- Q választható úgy, hogy az eddigi blokkosítással „kompatibilis” legyen: a $\tilde{v}$ és v vektorok blokkokon belüli L^2 normái is rendre azonosak.

Q ortogonális mátrix

- Nyilván $\|\tilde{v}\| = \|v\|$, így alkalmas Q ortogonális mátrix $\tilde{v}$ -t v -be viszi: $Qv = \tilde{v}$.
- Q választható úgy, hogy az eddigi blokkosítással „kompatibilis” legyen: a $\tilde{v}$ és v vektorok blokkokon belüli L^2 normái is rendre azonosak.
- Így alkalmas Q_i ortogonális mátrixokra $Q_i\tilde{v}_i = v_i$, ahol $\tilde{v}_i = (\|v_i\|_2, 0, 0, \dots, 0)^T \in \mathbb{R}^{K_i}$.

Q ortogonális mátrix

- Nyilván $\|\tilde{v}\| = \|v\|$, így alkalmas Q ortogonális mátrix $\tilde{v}$ -t v -be viszi: $Qv = \tilde{v}$.
- Q választható úgy, hogy az eddigi blokkosítással „kompatibilis” legyen: a $\tilde{v}$ és v vektorok blokkokon belüli L^2 normái is rendre azonosak.
- Így alkalmas Q_i ortogonális mátrixokra $Q_i \tilde{v}_i = v_i$, ahol $\tilde{v}_i = (\|v_i\|_2, 0, 0, \dots, 0)^T \in \mathbb{R}^{K_i}$.
- Ekkor

$$Q = \begin{array}{l} \begin{array}{l} K_1 \{ \\ K_2 \{ \\ \vdots \\ K_\ell \{ \end{array} \end{array} \begin{array}{c} \overbrace{\hspace{1cm}}^{K_1} \quad \overbrace{\hspace{1cm}}^{K_2} \quad \dots \quad \overbrace{\hspace{1cm}}^{K_\ell} \\ \left(\begin{array}{c|c|c|c} Q_1 & \boxed{0} & \dots & \boxed{0} \\ \boxed{0} & Q_2 & \dots & \boxed{0} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \boxed{0} & \boxed{0} & \dots & Q_\ell \end{array} \right) \end{array} \end{array},$$

Q ortogonális mátrix

- Nyilván $\|\tilde{v}\| = \|v\|$, így alkalmas Q ortogonális mátrix $\tilde{v}$ -t v -be viszi: $Qv = \tilde{v}$.
- Q választható úgy, hogy az eddigi blokkosítással „kompatibilis” legyen: a $\tilde{v}$ és v vektorok blokkokon belüli L^2 normái is rendre azonosak.
- Így alkalmas Q_i ortogonális mátrixokra $Q_i \tilde{v}_i = v_i$, ahol $\tilde{v}_i = (\|v_i\|_2, 0, 0, \dots, 0)^T \in \mathbb{R}^{K_i}$.
- Ekkor

$$Q = \begin{matrix} & \underbrace{\hspace{1.5cm}}_{K_1} & \underbrace{\hspace{1.5cm}}_{K_2} & \dots & \underbrace{\hspace{1.5cm}}_{K_\ell} \\ \begin{matrix} K_1 \{ \\ K_2 \{ \\ \vdots \\ K_\ell \{ \end{matrix} & \begin{pmatrix} Q_1 & \boxed{0} & \dots & \boxed{0} \\ \boxed{0} & Q_2 & \dots & \boxed{0} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \boxed{0} & \boxed{0} & \dots & Q_\ell \end{pmatrix} & \text{és} & Q\tilde{v} = v. \end{matrix}$$

Észrevétel

Észrevétel

Ha u az $A_{\overline{G}}$ λ sajátértékéhez tartozó sajátvektor, akkor $Q^{-1}u = Q^T u$ a $Q^{-1}A_{\overline{G}}Q$, mátrixnak egy sajátvektora, ami szintén a λ sajátértékhez tartozik.

Észrevétel

Észrevétel

Ha u az $A_{\overline{G}}$ λ sajátértékéhez tartozó sajátvektor, akkor $Q^{-1}u = Q^T u$ a $Q^{-1}A_{\overline{G}}Q$, mátrixnak egy sajátvektora, ami szintén a λ sajátértékhez tartozik.

Valóban,

$$(Q^{-1}A_{\overline{G}}Q)(Q^{-1}u) = Q^{-1}A_{\overline{G}}(QQ^{-1}u) = Q^{-1}A_{\overline{G}}u = Q^{-1}\lambda u = \lambda Q^{-1}u.$$

$$Q^{-1}A_G Q$$

$$Q^{-1}A_{\overline{G}}Q$$

Speciálisan $A_{\overline{G}}$ és $Q^{-1}A_{\overline{G}}Q$ sajátértékei megegyeznek.

$$Q^{-1}A_{\overline{G}}Q$$

Speciálisan $A_{\overline{G}}$ és $Q^{-1}A_{\overline{G}}Q$ sajátértékei megegyeznek.

Megjegyezzük, hogy $Q^{-1}A_{\overline{G}}Q$ -ben is fel lehet ismerni a blokkstruktúrát és a főátlón lévő blokkok 0-mátrixok:

$$Q^{-1}A_{\overline{G}}Q = \begin{array}{c} \left(\begin{array}{c|c|c|c} \overbrace{\hspace{1cm}}^{K_1} & \overbrace{\hspace{1cm}}^{K_2} & \dots & \overbrace{\hspace{1cm}}^{K_\ell} \\ \hline \underbrace{\hspace{1cm}}_{K_1} & & & \\ \hline \underbrace{\hspace{1cm}}_{K_2} & \boxed{0} & & \\ \hline \vdots & & \ddots & \\ \hline \underbrace{\hspace{1cm}}_{K_\ell} & & & \boxed{0} \end{array} \right) \end{array}$$

$$R = A_G|_{F \times F}$$

$$R = A_G|_{F \times F}$$

- Azaz $\lambda_{\max}$ a $Q^{-1}A_{\bar{G}}Q$ mátrix sajátértéke, továbbá $Q^{-1}v = \tilde{v}$ a $\lambda_{\max}$ -hoz tartozó sajátvektor.

$$R = A_G|_{F \times F}$$

- Azaz $\lambda_{\max}$ a $Q^{-1}A_{\bar{G}}Q$ mátrix sajátértéke, továbbá $Q^{-1}v = \tilde{v}$ a $\lambda_{\max}$ -hoz tartozó sajátvektor.
- Ez a sajátvektor legfeljebb ℓ darab nem-nulla koordinátát tartalmaz (minden blokk első eleme lehet nem-nulla).

$$R = A_G|_{F \times F}$$

- Azaz $\lambda_{\max}$ a $Q^{-1}A_{\bar{G}}Q$ mátrix sajátértéke, továbbá $Q^{-1}v = \tilde{v}$ a $\lambda_{\max}$ -hoz tartozó sajátvektor.
- Ez a sajátvektor legfeljebb ℓ darab nem-nulla koordinátát tartalmaz (minden blokk első eleme lehet nem-nulla).
- Legyen F azon csúcsok halmaza, amelyek a K_i blokkok első eleméhez tartoznak. Azaz minden színosztályból (komplementer gráfban gondolkozva) kivettünk egy-egy csúcsot.

$$R = A_G|_{F \times F}$$

- Azaz $\lambda_{\max}$ a $Q^{-1}A_{\bar{G}}Q$ mátrix sajátértéke, továbbá $Q^{-1}v = \tilde{v}$ a $\lambda_{\max}$ -hoz tartozó sajátvektor.
- Ez a sajátvektor legfeljebb ℓ darab nem-nulla koordinátát tartalmaz (minden blokk első eleme lehet nem-nulla).
- Legyen F azon csúcsok halmaza, amelyek a K_i blokkok első eleméhez tartoznak. Azaz minden színosztályból (komplementer gráfban gondolkozva) kivettünk egy-egy csúcsot.
- Az így kapott F halmaz felfogható mint csúcshalmaz, de mint sor- vagy oszlophalmaz is.

$$R = A_G|_{F \times F}$$

- Azaz $\lambda_{\max}$ a $Q^{-1}A_{\overline{G}}Q$ mátrix sajátértéke, továbbá $Q^{-1}v = \tilde{v}$ a $\lambda_{\max}$ -hoz tartozó sajátvektor.
- Ez a sajátvektor legfeljebb ℓ darab nem-nulla koordinátát tartalmaz (minden blokk első eleme lehet nem-nulla).
- Legyen F azon csúcsok halmaza, amelyek a K_i blokkok első eleméhez tartoznak. Azaz minden színosztályból (komplementer gráfban gondolkozva) kivettünk egy-egy csúcst.
- Az így kapott F halmaz felfogható mint csúcshalmaz, de mint sor- vagy oszlophalmaz is.
- $A_{\overline{G}}$ -ből képezünk egy R részmátrixot az F -en kívüli sorok és oszlopok elhagyásával. (Ezt az operációt szimmetrikus részmátrix képzésnek nevezzük.)

Lineáris algebrai kitérő

Cauchy-tétel

$M_{s \times s}$ szimmetrikus mátrix, képezzük egy szimmetrikus részmátrixát: $R_{t \times t}$. Legyenek $M_{s \times s}$ sajátértékei: $\lambda_1 \leq \dots \leq \lambda_s$, $R_{t \times t}$ sajátértékei: $\mu_1 \leq \dots \leq \mu_t$.

Lineáris algebrai kitérő

Cauchy-tétel

$M_{s \times s}$ szimmetrikus mátrix, képezzük egy szimmetrikus részmátrixát: $R_{t \times t}$. Legyenek $M_{s \times s}$ sajátértékei: $\lambda_1 \leq \dots \leq \lambda_s$, $R_{t \times t}$ sajátértékei: $\mu_1 \leq \dots \leq \mu_t$. Ekkor

- (i) $\lambda_1 \leq \mu_1, \lambda_2 \leq \mu_2, \dots, \lambda_t \leq \mu_t$,
- (ii) $\mu_t \leq \lambda_s, \mu_{t-1} \leq \lambda_{s-1}, \dots, \mu_1 \leq \lambda_{s-t+1}$.

Lineáris algebrai kitérő

Cauchy-tétel

$M_{s \times s}$ szimmetrikus mátrix, képezzük egy szimmetrikus részmátrixát: $R_{t \times t}$. Legyenek $M_{s \times s}$ sajátértékei: $\lambda_1 \leq \dots \leq \lambda_s$, $R_{t \times t}$ sajátértékei: $\mu_1 \leq \dots \leq \mu_t$. Ekkor

- (i) $\lambda_1 \leq \mu_1, \lambda_2 \leq \mu_2, \dots, \lambda_t \leq \mu_t$,
- (ii) $\mu_t \leq \lambda_s, \mu_{t-1} \leq \lambda_{s-1}, \dots, \mu_1 \leq \lambda_{s-t+1}$.

A tételt nem bizonyítjuk, lineáris algebra anyag része lehetett.

Hol is tartunk?

Hol is tartunk?

- $Q^{-1}A_{\overline{G}}Q$ -ból szimmetrikus részmátrix képzéssel kaptunk egy $F \times F$ típusú $l \times l$ méretű R mátrixot.

Hol is tartunk?

- $Q^{-1}A_{\overline{G}}Q$ -ból szimmetrikus részmátrix képzéssel kaptunk egy $F \times F$ típusú $l \times l$ méretű R mátrixot.
- Könnyű látni, hogy $\tilde{v}|_F \in \mathbb{R}^F$ vektor ($\tilde{v}$ blokkjainak első elemei által alkotott vektor) sajátvektora R -nek.

Hol is tartunk?

- $Q^{-1}A_{\overline{G}}Q$ -ból szimmetrikus részmátrix képzéssel kaptunk egy $F \times F$ típusú $l \times l$ méretű R mátrixot.
- Könnyű látni, hogy $\tilde{v}|_F \in \mathbb{R}^F$ vektor ($\tilde{v}$ blokkjainak első elemei által alkotott vektor) sajátvektora R -nek.
- Továbbá a megfelelő sajátérték $\lambda_{\max}$. Specializáljuk Cauchy tételét esetünkre.

Hol is tartunk?

- $Q^{-1}A_{\overline{G}}Q$ -ból szimmetrikus részmátrix képzéssel kaptunk egy $F \times F$ típusú $\ell \times \ell$ méretű R mátrixot.
- Könnyű látni, hogy $\tilde{v}|_F \in \mathbb{R}^F$ vektor ($\tilde{v}$ blokkjainak első elemei által alkotott vektor) sajátvektora R -nek.
- Továbbá a megfelelő sajátérték $\lambda_{\max}$. Specializáljuk Cauchy tételét esetünkre.
- $Q^{-1}A_{\overline{G}}Q$ (egyben $A_{\overline{G}}$) sajátértékei:
 $\lambda_{\min} = \lambda_1 \leq \lambda_2 \leq \dots \leq \lambda_n = \lambda_{\max}$.

Hol is tartunk?

- $Q^{-1}A_{\overline{G}}Q$ -ból szimmetrikus részmátrix képzéssel kaptunk egy $F \times F$ típusú $\ell \times \ell$ méretű R mátrixot.
- Könnyű látni, hogy $\tilde{v}|_F \in \mathbb{R}^F$ vektor ($\tilde{v}$ blokkjainak első elemei által alkotott vektor) sajátvektora R -nek.
- Továbbá a megfelelő sajátérték $\lambda_{\max}$. Specializáljuk Cauchy tételét esetünkre.
- $Q^{-1}A_{\overline{G}}Q$ (egyben $A_{\overline{G}}$) sajátértékei:
 $\lambda_{\min} = \lambda_1 \leq \lambda_2 \leq \dots \leq \lambda_n = \lambda_{\max}$.
- Mit mond Cauchy-tétel az R sajátértékeiről ($\mu_1 \leq \mu_2 \leq \dots \leq \mu_\ell$)? $\lambda_{\min}$ és $\lambda_{\max}$ közé esnek.

Hol is tartunk?

- $Q^{-1}A_{\overline{G}}Q$ -ból szimmetrikus részmátrix képzéssel kaptunk egy $F \times F$ típusú $\ell \times \ell$ méretű R mátrixot.
- Könnyű látni, hogy $\tilde{v}|_F \in \mathbb{R}^F$ vektor ($\tilde{v}$ blokkjainak első elemei által alkotott vektor) sajátvektora R -nek.
- Továbbá a megfelelő sajátérték $\lambda_{\max}$. Specializáljuk Cauchy tételét esetünkre.
- $Q^{-1}A_{\overline{G}}Q$ (egyben $A_{\overline{G}}$) sajátértékei:
 $\lambda_{\min} = \lambda_1 \leq \lambda_2 \leq \dots \leq \lambda_n = \lambda_{\max}$.
- Mit mond Cauchy-tétel az R sajátértékeiről ($\mu_1 \leq \mu_2 \leq \dots \leq \mu_\ell$)? $\lambda_{\min}$ és $\lambda_{\max}$ közé esnek.
- A fentiek alapján a legnagyobb sajátérték $\lambda_{\max}$.

Hol is tartunk?

- $Q^{-1}A_{\overline{G}}Q$ -ból szimmetrikus részmátrix képzéssel kaptunk egy $F \times F$ típusú $\ell \times \ell$ méretű R mátrixot.
- Könnyű látni, hogy $\tilde{v}|_F \in \mathbb{R}^F$ vektor ($\tilde{v}$ blokkjainak első elemei által alkotott vektor) sajátvektora R -nek.
- Továbbá a megfelelő sajátérték $\lambda_{\max}$. Specializáljuk Cauchy tételét esetünkre.
- $Q^{-1}A_{\overline{G}}Q$ (egyben $A_{\overline{G}}$) sajátértékei:
 $\lambda_{\min} = \lambda_1 \leq \lambda_2 \leq \dots \leq \lambda_n = \lambda_{\max}$.
- Mit mond Cauchy-tétel az R sajátértékeiről ($\mu_1 \leq \mu_2 \leq \dots \leq \mu_\ell$)? $\lambda_{\min}$ és $\lambda_{\max}$ közé esnek.
- A fentiek alapján a legnagyobb sajátérték $\lambda_{\max}$.
- A sajátértékek összege mátrixunk nyoma, ami esetünkben 0.

Hol is tartunk? összefoglalva

Hol is tartunk? összefoglalva

- Ha az ismert $\lambda_{\max}$ sajátérték melletti $\ell - 1$ darab többit $\lambda_{\min}$ -nel becsüljük, akkor a következőt kapjuk:

$$0 = \text{trace } R = \sum_{i=1}^{\ell} \mu_i \geq (\ell - 1)\lambda_{\min} + \lambda_{\max}.$$

Hol is tartunk? összefoglalva

- Ha az ismert $\lambda_{\max}$ sajátérték melletti $\ell - 1$ darab többit $\lambda_{\min}$ -nel becsüljük, akkor a következőt kapjuk:

$$0 = \text{trace } R = \sum_{i=1}^{\ell} \mu_i \geq (\ell - 1)\lambda_{\min} + \lambda_{\max}.$$

- Rendezve

$$-(\ell - 1)\lambda_{\min} \geq \lambda_{\max},$$

Hol is tartunk? összefoglalva

- Ha az ismert $\lambda_{\max}$ sajátérték melletti $\ell - 1$ darab többit $\lambda_{\min}$ -nel becsüljük, akkor a következőt kapjuk:

$$0 = \text{trace } R = \sum_{i=1}^{\ell} \mu_i \geq (\ell - 1)\lambda_{\min} + \lambda_{\max}.$$

- Rendezve

$$-(\ell - 1)\lambda_{\min} \geq \lambda_{\max},$$

Ha $A_{\overline{G}}$ nem minden sajátértéke 0, akkor $\lambda_{\min} \not\leq 0 \not\leq \lambda_{\max}$ (tudjuk, hogy összegük 0). Ez az eset akkor történik, ha $\overline{G}$ nem üresgráf, vagyis G nem teljes.

Hol is tartunk? összefoglalva

- Ha az ismert $\lambda_{\max}$ sajátérték melletti $\ell - 1$ darab többit $\lambda_{\min}$ -nel becsüljük, akkor a következőt kapjuk:

$$0 = \text{trace } R = \sum_{i=1}^{\ell} \mu_i \geq (\ell - 1)\lambda_{\min} + \lambda_{\max}.$$

- Rendezve

$$-(\ell - 1)\lambda_{\min} \geq \lambda_{\max},$$

Ha $A_{\overline{G}}$ nem minden sajátértéke 0, akkor $\lambda_{\min} \not\leq 0 \not\leq \lambda_{\max}$ (tudjuk, hogy összegük 0). Ez az eset akkor történik, ha $\overline{G}$ nem üresgráf, vagyis G nem teljes.

- Ekkor $-\lambda_{\min}$ -nel oszthatunk:

$$\ell - 1 \geq \frac{\lambda_{\max}}{-\lambda_{\min}}.$$

Hol is tartunk? összefoglalva

- Ha az ismert $\lambda_{\max}$ sajátérték melletti $\ell - 1$ darab többit $\lambda_{\min}$ -nel becsüljük, akkor a következőt kapjuk:

$$0 = \text{trace } R = \sum_{i=1}^{\ell} \mu_i \geq (\ell - 1)\lambda_{\min} + \lambda_{\max}.$$

- Rendezve

$$-(\ell - 1)\lambda_{\min} \geq \lambda_{\max},$$

Ha $A_{\overline{G}}$ nem minden sajátértéke 0, akkor $\lambda_{\min} \not\leq 0 \not\leq \lambda_{\max}$ (tudjuk, hogy összegük 0). Ez az eset akkor történik, ha $\overline{G}$ nem üresgráf, vagyis G nem teljes.

- Ekkor $-\lambda_{\min}$ -nel oszthatunk:

$$\ell - 1 \geq \frac{\lambda_{\max}}{-\lambda_{\min}}.$$

- Azaz

$$\ell \geq 1 + \frac{\lambda_{\max}}{-\lambda_{\min}}.$$

Hoffman-tétel, komplementáris forma

Hoffman-tétel, komplementáris forma

Hoffman-tétel, komplementáris forma

Legyen G egy nem teljesgráf.

Hoffman-tétel, komplementáris forma

Hoffman-tétel, komplementáris forma

Legyen G egy nem teljesgráf.

$A_{\bar{G}}$ a komplementer gráf szomszédsági mátrixa, azaz főtlóján 0-k állnak, azon kívül az 1-esek éppen G nem szomszédságát/a 0-k a G -beli összekötöttséget kódolják).

Hoffman-tétel, komplementáris forma

Hoffman-tétel, komplementáris forma

Legyen G egy nem teljesgráf.

$A_{\bar{G}}$ a komplementer gráf szomszédsági mátrixa, azaz főtlóján 0-k állnak, azon kívül az 1-esek éppen G nem szomszédságát/a 0-k a G -beli összekötöttséget kódolják).

Legyen ψ egy klikkfedés, $\ell(\psi)$ a klikkek száma.

Hoffman-tétel, komplementáris forma

Hoffman-tétel, komplementáris forma

Legyen G egy nem teljesgráf.

$A_{\bar{G}}$ a komplementer gráf szomszédsági mátrixa, azaz főtlóján 0-k állnak, azon kívül az 1-esek éppen G nem szomszédságát/a 0-k a G -beli összekötöttséget kódolják).

Legyen ψ egy klikkfedés, $\ell(\psi)$ a klikkek száma.

Ekkor

$$\ell(\psi) \geq 1 + \frac{\lambda_{\max}(A_{\bar{G}})}{-\lambda_{\min}(A_{\bar{G}})}.$$

Hoffman-tétel

Hoffman-tétel

Ha a tételt G komplementerére alkalmazzuk, akkor a kromatikus számra kapunk egy becslést.

Hoffman-tétel

Ha a tételt G komplementerére alkalmazzuk, akkor a kromatikus számra kapunk egy becslést.

Hoffman-tétel, eredeti/színezési forma

Legyen G egy egyszerű gráf, amely nem az üresgráf. Legyen A_G a gráf szomszédsági mátrixa.

$$\chi(G) \geq 1 + \frac{\lambda_{\max}(A_G)}{-\lambda_{\min}(A_G)}.$$

A gondolat „kifacsarása”

A gondolat „kifacsarása”

A bizonyítás csak azon múlt, hogy $A_{\overline{G}}$ mátrixunk főátlóján 0-k szerepelnek és az összekötöttséget 0-k kódolják.

A gondolat „kifacsarása”

A bizonyítás csak azon múlt, hogy $A_{\overline{G}}$ mátrixunk főátlóján 0-k szerepelnek és az összekötöttséget 0-k kódolják.

Definíció

Legyen $\tilde{T}_G$ egy $V \times V$ szimmetrikus mátrix azon tulajdonsága, hogy főátlóján 0-k szerepelnek és a G -beli összekötöttséget 0-k kódolják.

A gondolat „kifacsarása”

A bizonyítás csak azon múlt, hogy $A_{\overline{G}}$ mátrixunk főátlóján 0-k szerepelnek és az összekötöttséget 0-k kódolják.

Definíció

Legyen $\tilde{T}_G$ egy $V \times V$ szimmetrikus mátrix azon tulajdonsága, hogy főátlóján 0-k szerepelnek és a G -beli összekötöttséget 0-k kódolják.

- A fenti bizonyítás megismételhető úgy, hogy $A_{\overline{G}}$ helyett egy $\tilde{T}_G$ tulajdonságú mátrixot használunk.

A gondolat „kifacsarása”

A bizonyítás csak azon múlt, hogy $A_{\overline{G}}$ mátrixunk főátlóján 0-k szerepelnek és az összekötöttséget 0-k kódolják.

Definíció

Legyen $\tilde{T}_G$ egy $V \times V$ szimmetrikus mátrix azon tulajdonsága, hogy főátlóján 0-k szerepelnek és a G -beli összekötöttséget 0-k kódolják.

- A fenti bizonyítás megismételhető úgy, hogy $A_{\overline{G}}$ helyett egy $\tilde{T}_G$ tulajdonságú mátrixot használunk.
- Ez lehetőséget ad a Hoffman-beclés javítására, sőt a javítások optimalizálására.

Hoffman-tétel, erős forma

Hoffman-tétel, komplementáris erős forma

Legyen G egy egyszerű gráf, amely nem teljesgráf.

Hoffman-tétel, erős forma

Hoffman-tétel, komplementáris erős forma

Legyen G egy egyszerű gráf, amely nem teljesgráf.

Legyen M egy $V \times V$ típusú $\tilde{T}_G$ tulajdonságú szimmetrikus mátrix.

Hoffman-tétel, erős forma

Hoffman-tétel, komplementáris erős forma

Legyen G egy egyszerű gráf, amely nem teljesgráf.

Legyen M egy $V \times V$ típusú $\tilde{T}_G$ tulajdonságú szimmetrikus mátrix.

Legyen f egy klikk-fedés, $\ell(f)$ a klikk-fedés klikkjeinek száma.

Hoffman-tétel, erős forma

Hoffman-tétel, komplementáris erős forma

Legyen G egy egyszerű gráf, amely nem teljesgráf.

Legyen M egy $V \times V$ típusú $\tilde{T}_G$ tulajdonságú szimmetrikus mátrix.

Legyen f egy klikk-fedés, $\ell(f)$ a klikk-fedés klikkjeinek száma.

Ekkor

$$\ell(f) \geq 1 + \frac{\lambda_{\max}(M)}{-\lambda_{\min}(M)}.$$

Hoffman-tétel, erős forma

Hoffman-tétel, komplementáris erős forma

Legyen G egy egyszerű gráf, amely nem teljesgráf.

Legyen M egy $V \times V$ típusú $\tilde{T}_G$ tulajdonságú szimmetrikus mátrix.

Legyen f egy klikk-fedés, $\ell(f)$ a klikk-fedés klikkjeinek száma.

Ekkor

$$\ell(f) \geq 1 + \frac{\lambda_{\max}(M)}{-\lambda_{\min}(M)}.$$

Azaz

$$\min\{\ell(f) : f \text{ egy klikk-fedés}\} \geq \max\left\{1 + \frac{\lambda_{\max}(M)}{-\lambda_{\min}(M)} : M \tilde{T}_G \text{ tulajdonságú}\right\}.$$

Hoffman-tétel, erős forma

Hoffman-tétel, komplementáris erős forma

Legyen G egy egyszerű gráf, amely nem teljesgráf.

Legyen M egy $V \times V$ típusú $\tilde{T}_G$ tulajdonságú szimmetrikus mátrix.

Legyen f egy klikk-fedés, $\ell(f)$ a klikk-fedés klikkjeinek száma.

Ekkor

$$\ell(f) \geq 1 + \frac{\lambda_{\max}(M)}{-\lambda_{\min}(M)}.$$

Azaz

$$\min\{\ell(f) : f \text{ egy klikk-fedés}\} \geq \max\left\{1 + \frac{\lambda_{\max}(M)}{-\lambda_{\min}(M)} : M \tilde{T}_G \text{ tulajdonságú}\right\}.$$

A végső egyenlőtlenség bal oldalának értéke $\bar{\chi}(G)$.

Szünet

A jobb oldal

A jobb oldal

Legyen (L) a jobb oldali optimalizálási feladat

Maximalizáljuk	$1 + \frac{\lambda_{\max}(M)}{-\lambda_{\min}(M)}t$
Feltéve, hogy	$M_{uu} = 0$ minden $u \in V$ esetén
	$\langle M, S_e \rangle = 0$ minden $e \in E$ esetén
	$M \in S^n$.

A jobb oldal

Legyen (L) a jobb oldali optimalizálási feladat

Maximalizáljuk	$1 + \frac{\lambda_{\max}(M)}{-\lambda_{\min}(M)}t$
Feltéve, hogy	$M_{uu} = 0$ minden $u \in V$ esetén
	$\langle M, S_e \rangle = 0$ minden $e \in E$ esetén
	$M \in S^n$.

Ez a feladat átfogalmazható SDP formába.

A jobb oldal

Legyen (L) a jobb oldali optimalizálási feladat

Maximalizáljuk	$1 + \frac{\lambda_{\max}(M)}{-\lambda_{\min}(M)}t$
Feltéve, hogy	$M_{uu} = 0$ minden $u \in V$ esetén $\langle M, S_e \rangle = 0$ minden $e \in E$ esetén $M \in S^n$.

Ez a feladat átfogalmazható SDP formába.

A számunkra „kedves” SDP formához vezető út hosszú lesz.

Közbülső feladat

Közbülső feladat

Legyen (K) egy közbülső feladat:

Maximalizáljuk	$\lambda_{\max}(N)$ -t
Feltéve, hogy	$N_{uu} = 1$ minden $u \in V$ esetén
	$N_{uv} = 0$ minden $uv \in E$ esetén
	$N \succeq 0$.

Közbülső feladat

Legyen (K) egy közbülső feladat:

Maximalizáljuk	$\lambda_{\max}(N)$ -t
Feltéve, hogy	$N_{uu} = 1$ minden $u \in V$ esetén
	$N_{uv} = 0$ minden $uv \in E$ esetén
	$N \succeq 0$.

Tétel

A Hoffman-tétel kifacsarását leíró (L) és a közbülső (K) optimalizálási feladat ekvivalens.

Közbülső feladat

Legyen (K) egy közbülső feladat:

Maximalizáljuk	$\lambda_{\max}(N)$ -t
Feltéve, hogy	$N_{uu} = 1$ minden $u \in V$ esetén
	$N_{uv} = 0$ minden $uv \in E$ esetén
	$N \succeq 0$.

Tétel

A Hoffman-tétel kifacsarását leíró (L) és a közbülső (K) optimalizálási feladat ekvivalens.

Az állítás az, hogy a két feladat optimális értéke megegyezik. Ezt a köztük fennálló mindkét irányú egyenlőtlenség igazolásával mutatjuk meg.

(L) megoldásából (K) megoldása nem romló célfüggvénnyel

Maximalizáljuk

$$1 + \frac{\lambda_{\max}(M)}{-\lambda_{\min}(M)} \cdot t$$

Feltéve, hogy

$$M_{uu} = 0 \text{ minden } u \in V \text{ esetén}$$

$$\langle M, S_e \rangle = 0 \text{ minden } e \in E \text{ esetén}$$

$$M \in \mathcal{S}^n.$$

(L) megoldásából (K) megoldása nem romló célfüggvényrel

Maximalizáljuk

$$1 + \frac{\lambda_{\max}(M)}{-\lambda_{\min}(M)} \cdot t$$

Feltéve, hogy

$$M_{uu} = 0 \text{ minden } u \in V \text{ esetén}$$

$$\langle M, S_e \rangle = 0 \text{ minden } e \in E \text{ esetén}$$

$$M \in \mathcal{S}^n.$$

egy M lehetséges megoldásából képezzük az $N = I + \frac{1}{-\lambda_{\min}(M)} M$ mátrixot.

(L) megoldásából (K) megoldása nem romló célfüggvényrel

Maximalizáljuk

$$1 + \frac{\lambda_{\max}(M)}{-\lambda_{\min}(M)} \cdot t$$

Feltéve, hogy

$$M_{uu} = 0 \text{ minden } u \in V \text{ esetén}$$

$$\langle M, S_e \rangle = 0 \text{ minden } e \in E \text{ esetén}$$

$$M \in \mathcal{S}^n.$$

egy M lehetséges megoldásából képezzük az $N = I + \frac{1}{-\lambda_{\min}(M)} M$ mátrixot.

Könnyen látható, hogy a megkonstruált N lehetséges megoldása a közbülső problémának.

(L) megoldásából (K) megoldása nem romló célfüggvényel

Maximalizáljuk

$$1 + \frac{\lambda_{\max}(M)}{-\lambda_{\min}(M)}t$$

Feltéve, hogy

$$M_{uu} = 0 \text{ minden } u \in V \text{ esetén}$$

$$\langle M, S_e \rangle = 0 \text{ minden } e \in E \text{ esetén}$$

$$M \in \mathcal{S}^n.$$

egy M lehetséges megoldásából képezzük az $N = I + \frac{1}{-\lambda_{\min}(M)}M$ mátrixot.

Könnyen látható, hogy a megkonstruált N lehetséges megoldása a közbülső problémának.

$\frac{1}{-\lambda_{\min}(M)}M$ legkisebb sajátértéke -1 lesz.

(L) megoldásából (K) megoldása nem romló célfüggvényel

Maximalizáljuk

$$1 + \frac{\lambda_{\max}(M)}{-\lambda_{\min}(M)}t$$

Feltéve, hogy

$$M_{uu} = 0 \text{ minden } u \in V \text{ esetén}$$

$$\langle M, S_e \rangle = 0 \text{ minden } e \in E \text{ esetén}$$

$$M \in \mathcal{S}^n.$$

egy M lehetséges megoldásából képezzük az $N = I + \frac{1}{-\lambda_{\min}(M)}M$ mátrixot.

Könnyen látható, hogy a megkonstruált N lehetséges megoldása a közbülső problémának.

$\frac{1}{-\lambda_{\min}(M)}M$ legkisebb sajátértéke -1 lesz. Így az egységmátrixot hozzáadva mindegyik sajátérték nemnegatívvá válik.

(L) megoldásából (K) megoldása nem romló célfüggvényrel

Maximalizáljuk	$1 + \frac{\lambda_{\max}(M)}{-\lambda_{\min}(M)}t$
Feltéve, hogy	$M_{uu} = 0$ minden $u \in V$ esetén
	$\langle M, S_e \rangle = 0$ minden $e \in E$ esetén
	$M \in \mathcal{S}^n$.

egy M lehetséges megoldásából képezzük az $N = I + \frac{1}{-\lambda_{\min}(M)}M$ mátrixot.

Könnyen látható, hogy a megkonstruált N lehetséges megoldása a közbülső problémának.

$\frac{1}{-\lambda_{\min}(M)}M$ legkisebb sajátértéke -1 lesz. Így az egységmátrixot hozzáadva mindegyik sajátérték nemnegatívvá válik.

Továbbá célfüggvényértéke ugyanaz, mint M -n definiált célfüggvény az eredeti problémában.

(K) optimális megoldásából (L) megoldása nem romló célfüggvénnel

(K) optimális megoldásából (L) megoldása nem romló célfüggvénnel

Maximalizáljuk

$$\lambda_{\max}(N)\text{-t}$$

Feltéve, hogy

$$N_{uu} = 1 \text{ minden } u \in V \text{ esetén}$$

$$N_{uv} = 0 \text{ minden } uv \in E \text{ esetén}$$

$$N \succeq 0.$$

(K) optimális megoldásából (L) megoldása nem romló célfüggvénnyel

Maximalizáljuk	$\lambda_{\max}(N)$ -t
Feltéve, hogy	$N_{uu} = 1$ minden $u \in V$ esetén
	$N_{uv} = 0$ minden $uv \in E$ esetén
	$N \succeq 0$.

Ez a gondolatmenet megfordítható. Vegyük a közbülső probléma egy N optimális megoldását

(K) optimális megoldásából (L) megoldása nem romló célfüggvénnyel

Maximalizáljuk	$\lambda_{\max}(N)$ -t
Feltéve, hogy	$N_{uu} = 1$ minden $u \in V$ esetén
	$N_{uv} = 0$ minden $uv \in E$ esetén
	$N \succeq 0$.

Ez a gondolatmenet megfordítható. Vegyük a közbülső probléma egy N optimális megoldását

Ekkor ennek legkisebb sajátértéke pontosan 0:

(K) optimális megoldásából (L) megoldása nem romló célfüggvénnyel

Maximalizáljuk	$\lambda_{\max}(N)$ -t
Feltéve, hogy	$N_{uu} = 1$ minden $u \in V$ esetén
	$N_{uv} = 0$ minden $uv \in E$ esetén
	$N \succeq 0$.

Ez a gondolatmenet megfordítható. Vegyük a közbülső probléma egy N optimális megoldását

Ekkor ennek legkisebb sajátértéke pontosan 0: μ pozitív minimális sajátérték esetén μI -t kivonva és $\frac{1}{1-\mu}$ -vel szorozva egy jobb lehetséges megoldást kapnánk.

(K) optimális megoldásából (L) megoldása nem romló célfüggvénnyel

Maximalizáljuk	$\lambda_{\max}(N)$ -t
Feltéve, hogy	$N_{uu} = 1$ minden $u \in V$ esetén
	$N_{uv} = 0$ minden $uv \in E$ esetén
	$N \succeq 0$.

Ez a gondolatmenet megfordítható. Vegyük a közbülső probléma egy N optimális megoldását

Ekkor ennek legkisebb sajátértéke pontosan 0: μ pozitív minimális sajátérték esetén μI -t kivonva és $\frac{1}{1-\mu}$ -vel szorozva egy jobb lehetséges megoldást kapnánk.

Így a $M = N - I$ mátrixot véve a Hoffman-tételt kifacsaró optimalizálási feladat egy lehetséges megoldásához jutunk, amelyen annak célfüggvénye ugyanaz mint N -en a közbülső problémáé.

A végső forma, $(\tilde{L})$

A végső forma, $(\tilde{L})$

Ezek után belátjuk, hogy a közbülső probléma átfogalmazható az alábbi SDP alakba $(\tilde{L})$:

Maximalizáljuk	$\langle J, \Lambda \rangle - t$
Feltéve, hogy	$\langle S_e, \Lambda \rangle = 0$
	$\langle I, \Lambda \rangle = 1$
	$\Lambda \succeq 0.$

A végső forma, $(\tilde{L})$

Ezek után belátjuk, hogy a közbülső probléma átfogalmazható az alábbi SDP alakba $(\tilde{L})$:

Maximalizáljuk	$\langle J, \Lambda \rangle - t$
Feltéve, hogy	$\langle S_e, \Lambda \rangle = 0$
	$\langle I, \Lambda \rangle = 1$
	$\Lambda \succeq 0.$

Tétel

A közbülső (K) és az $(\tilde{L})$ SDP feladat ekvivalens (optimális értékük megegyezik).

A végső forma, ($\tilde{L}$)

Ezek után belátjuk, hogy a közbülső probléma átfogalmazható az alábbi SDP alakba ($\tilde{L}$):

Maximalizáljuk	$\langle J, \Lambda \rangle$ -t
Feltéve, hogy	$\langle S_e, \Lambda \rangle = 0$
	$\langle I, \Lambda \rangle = 1$
	$\Lambda \succeq 0.$

Tétel

A közbülső (K) és az ($\tilde{L}$) SDP feladat ekvivalens (optimális értékük megegyezik).

Következmény

Az ($\tilde{L}$) SDP feladat optimális értéke a kicsavart Hoffman-tétel becslése a klikkfedési problémára.

(K) megoldásából $(\tilde{L})$ megoldása nem romló célfüggvénnyel

(K) megoldásából $(\tilde{L})$ megoldása nem romló célfüggvénnyel

Maximalizáljuk

$$\lambda_{\max}(N)\text{-t}$$

Feltéve, hogy

$$N_{uu} = 1 \text{ minden } u \in V \text{ esetén}$$

$$N_{uv} = 0 \text{ minden } uv \in E \text{ esetén}$$

$$N \succeq 0.$$

(K) megoldásából $(\tilde{L})$ megoldása nem romló célfüggvénnyel

Maximalizáljuk	$\lambda_{\max}(N)$ -t
Feltéve, hogy	$N_{uu} = 1$ minden $u \in V$ esetén
	$N_{uv} = 0$ minden $uv \in E$ esetén
	$N \succeq 0$.

- Legyen N a közbülső probléma egy tetszőleges lehetséges megoldása.

(K) megoldásából $(\tilde{L})$ megoldása nem romló célfüggvénnyel

Maximalizáljuk	$\lambda_{\max}(N)$ -t
Feltéve, hogy	$N_{uu} = 1$ minden $u \in V$ esetén
	$N_{uv} = 0$ minden $uv \in E$ esetén
	$N \succeq 0$.

- Legyen N a közbülső probléma egy tetszőleges lehetséges megoldása.
- Legyen u egy $\lambda_{\max}$ sajátértékhez tartozó egység hosszú sajátvektor.

(K) megoldásából ($\tilde{L}$) megoldása nem romló célfüggvénnyel

Maximalizáljuk	$\lambda_{\max}(N)$ -t
Feltéve, hogy	$N_{uu} = 1$ minden $u \in V$ esetén
	$N_{uv} = 0$ minden $uv \in E$ esetén
	$N \succeq 0$.

- Legyen N a közbülső probléma egy tetszőleges lehetséges megoldása.
- Legyen u egy $\lambda_{\max}$ sajátértékhez tartozó egység hosszú sajátvektor.
- Legyen $U = uu^T \in \mathbb{R}^{V \times V}$.

(K) megoldásából ($\tilde{L}$) megoldása nem romló célfüggvényrel

Maximalizáljuk	$\lambda_{\max}(N)$ -t
Feltéve, hogy	$N_{uu} = 1$ minden $u \in V$ esetén
	$N_{uv} = 0$ minden $uv \in E$ esetén
	$N \succeq 0$.

- Legyen N a közbülső probléma egy tetszőleges lehetséges megoldása.
- Legyen u egy $\lambda_{\max}$ sajátértékhez tartozó egység hosszú sajátvektor.
- Legyen $U = uu^T \in \mathbb{R}^{V \times V}$.
- Legyen $\Lambda = N \cdot_H U$ az N és U mátrixok Hadamard-szorzata (az xy helyen álló elem $N_{xy} U_{xy}$).

(K) megoldásából ($\tilde{L}$) megoldása nem romló célfüggvénnyel

Maximalizáljuk	$\lambda_{\max}(N)$ -t
Feltéve, hogy	$N_{uu} = 1$ minden $u \in V$ esetén
	$N_{uv} = 0$ minden $uv \in E$ esetén
	$N \succeq 0$.

- Legyen N a közbülső probléma egy tetszőleges lehetséges megoldása.
- Legyen u egy $\lambda_{\max}$ sajátértékhez tartozó egység hosszú sajátvektor.
- Legyen $U = uu^T \in \mathbb{R}^{V \times V}$.
- Legyen $\Lambda = N \cdot_H U$ az N és U mátrixok Hadamard-szorzata (az xy helyen álló elem $N_{xy} U_{xy}$).
- Ekkor Λ az SDP feladat egy lehetséges megoldása, ahol a célfüggvény értéke $\lambda_{\max}(N)$.

A célfüggvény értéke

A célfüggvény értéke

- A célfüggvény

$$\langle J, \Lambda \rangle = \langle J, N \cdot_H (uu^T) \rangle = u^T N u = \lambda_{\max}(N).$$

A célfüggvény értéke

- A célfüggvény

$$\langle J, \Lambda \rangle = \langle J, N \cdot_H (uu^T) \rangle = u^T N u = \lambda_{\max}(N).$$

- Ha $\Lambda = N \cdot_H U = N \cdot_H (uu^T)$ mátrixban megnézzük azon pozíciókat, ahol N -ben 0 áll, akkor a definíció alapján 0-kat látunk.

A célfüggvény értéke

- A célfüggvény

$$\langle J, \Lambda \rangle = \langle J, N \cdot_H (uu^T) \rangle = u^T N u = \lambda_{\max}(N).$$

- Ha $\Lambda = N \cdot_H U = N \cdot_H (uu^T)$ mátrixban megnézzük azon pozíciókat, ahol N -ben 0 áll, akkor a definíció alapján 0-kat látunk.

-

$$\langle I, \Lambda \rangle = \text{Tr}(N \cdot_H (uu^T)) = \text{Tr}(uu^T) = u^T u = 1.$$

Λ pozitív szemidefinit

Λ pozitív szemidefinit

- Λ pozitív szemidefinitisége maradt hátra. A következő lemma alapján ez nyilvánvaló.

Lemma

Legyen $A, B \succeq 0$. Ekkor $A \cdot_H B \succeq 0$.

Λ pozitív szemidefinit

- Λ pozitív szemidefinitisége maradt hátra. A következő lemma alapján ez nyilvánvaló.

Lemma

Legyen $A, B \succeq 0$. Ekkor $A \cdot_H B \succeq 0$.

- A lemma egyszerűen adódik, abból a tényből, hogy minden pozitív szemidefinit mátrix felírható, mint ss^T alakú, 1-rangú pozitív szemidefinit mátrixok összege.

$\wedge$ pozitív szemidefinit

- $\wedge$ pozitív szemidefinitisége maradt hátra. A következő lemma alapján ez nyilvánvaló.

Lemma

Legyen $A, B \succeq 0$. Ekkor $A \cdot_H B \succeq 0$.

- A lemma egyszerűen adódik, abból a tényből, hogy minden pozitív szemidefinit mátrix felírható, mint ss^T alakú, 1-rangú pozitív szemidefinit mátrixok összege.
- Ha A -t és B -t is felírjuk így, akkor $A \cdot_H B$ -ben a zárójelek felbonthatók és kapjuk, hogy $A \cdot_H B$ előáll mint 1-rangú pozitív szemidefinit mátrixok Hadamard-szorzata.

Λ pozitív szemidefinit

- Λ pozitív szemidefinitisége maradt hátra. A következő lemma alapján ez nyilvánvaló.

Lemma

Legyen $A, B \succeq 0$. Ekkor $A \cdot_H B \succeq 0$.

- A lemma egyszerűen adódik, abból a tényből, hogy minden pozitív szemidefinit mátrix felírható, mint ss^T alakú, 1-rangú pozitív szemidefinit mátrixok összege.
- Ha A -t és B -t is felírjuk így, akkor $A \cdot_H B$ -ben a zárójelek felbonthatók és kapjuk, hogy $A \cdot_H B$ előáll mint 1-rangú pozitív szemidefinit mátrixok Hadamard-szorzata.
- Ezek pozitív szemidefinitisége azonban nyilvánvaló.

Λ pozitív szemidefinit

- Λ pozitív szemidefinitisége maradt hátra. A következő lemma alapján ez nyilvánvaló.

Lemma

Legyen $A, B \succeq 0$. Ekkor $A \cdot_H B \succeq 0$.

- A lemma egyszerűen adódik, abból a tényből, hogy minden pozitív szemidefinit mátrix felírható, mint ss^T alakú, 1-rangú pozitív szemidefinit mátrixok összege.
- Ha A -t és B -t is felírjuk így, akkor $A \cdot_H B$ -ben a zárójelek felbonthatók és kapjuk, hogy $A \cdot_H B$ előáll mint 1-rangú pozitív szemidefinit mátrixok Hadamard-szorzata.
- Ezek pozitív szemidefinitisége azonban nyilvánvaló.
- Ezzel a lemma és az egyik irányú egyenlőtlenség adódott.

$(\tilde{L})$ megoldásából (K) megoldása nem romló célfüggvénnyel

$(\tilde{L})$ megoldásából (K) megoldása nem romló célfüggvénnyel

A másik irányú egyenlőtlenséghez megfordítjuk a fenti gondolatmenetet.

Maximalizáljuk	$\langle J, \Lambda \rangle$ -t
Feltéve, hogy	$\langle S_e, \Lambda \rangle = 0$
	$\langle I, \Lambda \rangle = 1$
	$\Lambda \succeq 0$.

$(\tilde{L})$ megoldásából (K) megoldása nem romló célfüggvénnyel

A másik irányú egyenlőtlenséghez megfordítjuk a fenti gondolatmenetet.

Maximalizáljuk	$\langle J, \Lambda \rangle$ -t
Feltéve, hogy	$\langle S_e, \Lambda \rangle = 0$
	$\langle I, \Lambda \rangle = 1$
	$\Lambda \succeq 0.$

- $\Lambda = \frac{1}{|V|} \cdot I$ az SDP egy lehetséges megoldása.

$(\tilde{L})$ megoldásából (K) megoldása nem romló célfüggvénnyel

A másik irányú egyenlőtlenséghez megfordítjuk a fenti gondolatmenetet.

Maximalizáljuk	$\langle J, \Lambda \rangle$ -t
Feltéve, hogy	$\langle S_e, \Lambda \rangle = 0$
	$\langle I, \Lambda \rangle = 1$
	$\Lambda \succeq 0.$

- $\Lambda = \frac{1}{|V|} \cdot I$ az SDP egy lehetséges megoldása. A célfüggvény optimális értéke legalább 1.

$(\tilde{L})$ megoldásából (K) megoldása nem romló célfüggvénnyel

A másik irányú egyenlőtlenséghez megfordítjuk a fenti gondolatmenetet.

Maximalizáljuk	$\langle J, \Lambda \rangle$ -t
Feltéve, hogy	$\langle S_e, \Lambda \rangle = 0$
	$\langle I, \Lambda \rangle = 1$
	$\Lambda \succeq 0$.

- $\Lambda = \frac{1}{|V|} \cdot I$ az SDP egy lehetséges megoldása. A célfüggvény optimális értéke legalább 1.
- Legyen Λ az SDP egy tetszőleges lehetséges megoldása.

$(\tilde{L})$ megoldásából (K) megoldása nem romló célfüggvényrel

A másik irányú egyenlőtlenséghez megfordítjuk a fenti gondolatmenetet.

Maximalizáljuk	$\langle J, \Lambda \rangle$ -t
Feltéve, hogy	$\langle S_e, \Lambda \rangle = 0$
	$\langle I, \Lambda \rangle = 1$
	$\Lambda \succeq 0$.

- $\Lambda = \frac{1}{|V|} \cdot I$ az SDP egy lehetséges megoldása. A célfüggvény optimális értéke legalább 1.
- Legyen Λ az SDP egy tetszőleges lehetséges megoldása.

Észrevétel

Tegyük fel, hogy egy pozitív szemidefinit egyik átlós eleme 0. Ekkor ezen elem sora és oszlopa is csupa 0 vektor.

$(\tilde{L})$ megoldásából (K) megoldása (folytatás)

$(\tilde{L})$ megoldásából (K) megoldása (folytatás)

- Ha Λ -nak van 0 átlós eleme, akkor 0 oszlop és sorvektorai is vannak.

$(\tilde{L})$ megoldásából (K) megoldása (folytatás)

- Ha Λ -nak van 0 átlós eleme, akkor 0 oszlop és sorvektorai is vannak. Ezen a részen legyen N (az éppen most konstruált lehetséges megoldása (K) -nak), az átlón 1, különben 0.

$(\tilde{L})$ megoldásából (K) megoldása (folytatás)

- Ha Λ -nak van 0 átlós eleme, akkor 0 oszlop és sorvektorai is vannak. Ezen a részen legyen N (az éppen most konstruált lehetséges megoldása (K) -nak), az átlón 1, különben 0. A konstrukció lényegi része a többi elem definíciója. Erre koncentrálnak: lényegében feltesszük, hogy Λ átlós elemei nemnullák.

$(\tilde{L})$ megoldásából (K) megoldása (folytatás)

- Ha Λ -nak van 0 átlós eleme, akkor 0 oszlop és sorvektorai is vannak. Ezen a részen legyen N (az éppen most konstruált lehetséges megoldása (K) -nak), az átlón 1, különben 0. A konstrukció lényegi része a többi elem definíciója. Erre koncentrálunk: lényegében feltesszük, hogy Λ átlós elemei nemnullák.
- Legyen u a Λ főátlóján álló (garantáltan nemnegatív, feltevésünk szerint pozitív) számok négyzetgyökeiből képzett vektor.

$(\tilde{L})$ megoldásából (K) megoldása (folytatás)

- Ha Λ -nak van 0 átlós eleme, akkor 0 oszlop és sorvektorai is vannak. Ezen a részen legyen N (az éppen most konstruált lehetséges megoldása (K) -nak), az átlón 1, különben 0. A konstrukció lényegi része a többi elem definíciója. Erre koncentrálnunk: lényegében feltesszük, hogy Λ átlós elemei nemnullák.
- Legyen u a Λ főátlóján álló (garantáltan nemnegatív, feltevésünk szerint pozitív) számok négyzetgyökeiből képzett vektor. Ez nyilván egységvektor lesz.

$(\tilde{L})$ megoldásából (K) megoldása (folytatás)

- Ha Λ -nak van 0 átlós eleme, akkor 0 oszlop és sorvektorai is vannak. Ezen a részen legyen N (az éppen most konstruált lehetséges megoldása (K) -nak), az átlón 1, különben 0. A konstrukció lényegi része a többi elem definíciója. Erre koncentrálunk: lényegében feltesszük, hogy Λ átlós elemei nemnullák.
- Legyen u a Λ főátlóján álló (garantáltan nemnegatív, feltevésünk szerint pozitív) számok négyzetgyökeiből képzett vektor. Ez nyilván egységvektor lesz.
- Legyen $U = uu^T$. Feltevésünk szerint ez nemnulla mátrix.

$(\tilde{L})$ megoldásából (K) megoldása (folytatás)

- Ha Λ -nak van 0 átlós eleme, akkor 0 oszlop és sorvektorai is vannak. Ezen a részen legyen N (az éppen most konstruált lehetséges megoldása (K) -nak), az átlón 1, különben 0. A konstrukció lényegi része a többi elem definíciója. Erre koncentrálunk: lényegében feltesszük, hogy Λ átlós elemei nemnullák.
- Legyen u a Λ főátlóján álló (garantáltan nemnegatív, feltevésünk szerint pozitív) számok négyzetgyökeiből képzett vektor. Ez nyilván egységvektor lesz.
- Legyen $U = uu^T$. Feltevésünk szerint ez nemnulla mátrix.
- Legyen N az a mátrix, amelyre $N \cdot_H U = \Lambda$ teljesül.

$(\tilde{L})$ megoldásából (K) megoldása (folytatás)

- Ha Λ -nak van 0 átlós eleme, akkor 0 oszlop és sorvektorai is vannak. Ezen a részen legyen N (az éppen most konstruált lehetséges megoldása (K) -nak), az átlón 1, különben 0. A konstrukció lényegi része a többi elem definíciója. Erre koncentrálunk: lényegében feltesszük, hogy Λ átlós elemei nemnullák.
- Legyen u a Λ főátlóján álló (garantáltan nemnegatív, feltevésünk szerint pozitív) számok négyzetgyökeiből képzett vektor. Ez nyilván egységvektor lesz.
- Legyen $U = uu^T$. Feltevésünk szerint ez nemnulla mátrix.
- Legyen N az a mátrix, amelyre $N \cdot_H U = \Lambda$ teljesül.
- Ez (K) egy lehetséges megoldása nem romló célfüggvénnyel.

Összefoglalás

Összefoglalás

Definíció

Legyen $\tilde{\vartheta}(G)$ a $(\tilde{L})/(K),(L)$ optimalizálási probléma optimuma.

Összefoglalás

Definíció

Legyen $\tilde{\vartheta}(G)$ a $(\tilde{L})/(K),(L)$ optimalizálási probléma optimuma.

Az átfogalmazásaink a klikkfedési feladat a kicsavart Hoffman-becslésének formalizálásából indult.

Összefoglalás

Definíció

Legyen $\tilde{\vartheta}(G)$ a $(\tilde{L})/(K),(L)$ optimalizálási probléma optimuma.

Az átfogalmazásaink a klikkfedési feladat a kicsavart Hoffman-becslésének formalizálásából indult. Így kapjuk a következő tételt.

Összefoglalás

Definíció

Legyen $\tilde{\vartheta}(G)$ a $(\tilde{L})/(K),(L)$ optimalizálási probléma optimuma.

Az átfogalmazásaink a klikkfedési feladat a kicsavart Hoffman-becslésének formalizálásából indult. Így kapjuk a következő tételt.

Tétel

$$\tilde{\vartheta}(G) \leq \bar{\chi}(G).$$

Emlékeztető

Emlékeztető

$\alpha(G)$ -hez és $\bar{\chi}(G)$ -hez is adtunk egy-egy SDP feladatot, amely optimális értéke becsli a megfelelő gráfparamétert:

Minimalizáljuk	μ -t
Feltéve, hogy	$-\mu I - \sum_{e \in E} x_e S_e \preceq -J.$

Maximalizáljuk	$\langle J, \Lambda \rangle$ -t
Feltéve, hogy	$\langle S_e, \Lambda \rangle = 0$
	$\langle I, \Lambda \rangle = 1$
	$\Lambda \succeq 0.$

Összefoglalás: a szendvics

Összefoglalás: a szendvics

Észrevétel

Összefoglalás: a szendvics

Észrevétel

(i) A két SDP feladat egymás duálisai.

Összefoglalás: a szendvics

Észrevétel

- (i) A két SDP feladat egymás duálisai.
- (ii) A két SDP feladat teljesíti olyan feltételeket, amelyek garantálják az erős dualitást.

Összefoglalás: a szendvics

Észrevétel

- (i) A két SDP feladat egymás duálisai.
- (ii) A két SDP feladat teljesíti olyan feltételeket, amelyek garantálják az erős dualitást.

Azaz a kétféle fogalom egybeesik.

Összefoglalás: a szendvics

Észrevétel

- (i) A két SDP feladat egymás duálisai.
- (ii) A két SDP feladat teljesíti olyan feltételeket, amelyek garantálják az erős dualitást.

Azaz a kétféle fogalom egybeesik.

Definíció: a G gráf Lovász-féle teta-függvénye

$$\vartheta(G) = \tilde{\vartheta}(G).$$

Összefoglalás: a szendvics

Észrevétel

- (i) A két SDP feladat egymás duálisai.
- (ii) A két SDP feladat teljesíti olyan feltételeket, amelyek garantálják az erős dualitást.

Azaz a kétféle fogalom egybeesik.

Definíció: a G gráf Lovász-féle teta-függvénye

$$\vartheta(G) = \tilde{\vartheta}(G).$$

A két korábbi becslést az alábbi tétel foglalja össze.

Összefoglalás: a szendvics

Észrevétel

- (i) A két SDP feladat egymás duálisai.
- (ii) A két SDP feladat teljesíti olyan feltételeket, amelyek garantálják az erős dualitást.

Azaz a kétféle fogalom egybeesik.

Definíció: a G gráf Lovász-féle teta-függvénye

$$\vartheta(G) = \tilde{\vartheta}(G).$$

A két korábbi becslést az alábbi tétel foglalja össze.

Lovász László szendvics tétele

$$\alpha(G) \leq \vartheta(G) \leq \bar{\chi}(G).$$

A morál

A morál

- A középső függvény először nagyon összetettnek, természetellenesnek tűnik.

A morál

- A középső függvény először nagyon összetettnek, természetellenesnek tűnik.
- A két szélső függvény definíciója elemi, akár egy érdeklődő középiskolásnak is elmagyarázható.

A morál

- A középső függvény először nagyon összetettnek, természetellenesnek tűnik.
- A két szélső függvény definíciója elemi, akár egy érdeklődő középiskolásnak is elmagyarázható.
- Ennek ellenére a két szélső gráfelméleti optimalizálási kérdés bonyolult.

A morál

- A középső függvény először nagyon összetettnek, természetellenesnek tűnik.
- A két szélső függvény definíciója elemi, akár egy érdeklődő középiskolásnak is elmagyarázható.
- Ennek ellenére a két szélső gráfelméleti optimalizálási kérdés bonyolult. $\mathcal{NP}$ -nehéz.

A morál

- A középső függvény először nagyon összetettnek, természetellenesnek tűnik.
- A két szélső függvény definíciója elemi, akár egy érdeklődő középiskolásnak is elmagyarázható.
- Ennek ellenére a két szélső gráfelméleti optimalizálási kérdés bonyolult. $\mathcal{NP}$ -nehéz. Hatékony kiszámolására nem látunk lehetőséget (az általános hit szerint).

A morál

- A középső függvény először nagyon összetettnek, természetellenesnek tűnik.
- A két szélső függvény definíciója elemi, akár egy érdeklődő középiskolásnak is elmagyarázható.
- Ennek ellenére a két szélső gráfelméleti optimalizálási kérdés bonyolult. $\mathcal{NP}$ -nehéz. Hatékony kiszámolására nem látunk lehetőséget (az általános hit szerint).
- A középső bonyolultan leírt függvény értéke azonban hatékonyan kiszámítható/közelíthető (az SDP feladatok kezelhetők).

Vége van!

Köszönöm a figyelmet!